HUMANISTEN

HUMANISTERNAS MEDLEMSTIDNING

ÅRGÅNG 21 DECEMBER 2020 NR 4

TEMA-NUMMER: Avhopp

Yttrandefrihet kräver yttrandeansvar

Hedeniuspriset till Martin Hägglund

Vem går med i en sekt och varför?

Dödstraff för avhopp från islam i 13 länder

INNEHÅLL nr 4 2020

Redaktörerna har ordet
Patrik Lindenfors & Janna Aanstoot....4

Nyheter....5

Hedeniuspristagare 2020: Martin Hägglund....6

Naturlig och andlig frihet. Utdrag ur boken: ***Vårt enda liv***
Martin Hägglund....7

Yttrandefrihet kräver yttrandeansvar
Humanisternas ordförande David Rönnegard har ordet....8

TEMA: **Jag är arg**
Hanna Larsdotter....10

TEMA: **En personlig relation med gud**
Amanda Lundin....11

TEMA:**Vem går med i en sekt och varför?**
Helena Löfgren....13

TEMA: **Organisationer som hjälper avhoppare**
Patrik Lindenfors....14

TEMA: **Makten och oärligheten**
Krister Weber....15

TEMA: **Avhopp: en psykiatrisk sjukdom?**
Janna Aanstoot....17

TEMA: **Islamism, The Dangerous Threat for the Modern Era!**
Milad Resaeimanesh....,....18

TEMA: **Dödstraff för avhopp från islam i 13 länder**
Ulf Gustafsson....19

KULTUR: **Pusselbitar. Utdrag ut boken *Unorthodox***
Deborah Feldman....,,,,....20

KULTUR: **Förlovningen. Utdrag ur boken *Knutby inifrån***
Peter Gembäck....22

KULTUR: **Guds Barn. Utdrag ur boken: *Sekter, hemliga sällskap och domedagsprofeter***
Clas Svahn....23

KULTUR: **Vägen ut. Utdrag ur boken *Livets Ord***
Per Kornhall....26

KULTUR: **Recension av Karen Armstrongs bok: *Genom den trånga porten***
Andreas Creutz....28

KULTUR: **Andra böcker om avhopp**
Urval: Patrik Lindenfors....29

Vad kan vi lära av Human-Etisk Forbund?
Ulf Gustafsson....32

Vital demokrati
Anders Källström....33

Massivt stöd för dödshjälp i Sverige
Ellis Wohlner....35

Dawit Isaak-biblioteket i Malmö
Magnus Timmerby....36

DEBATT: **Religionskritik**
Per Bellener....37

DEBATT: **Villovägar 2.0**
Erik Grönros----38

DEBATT: **Nej till kommunaliserad begravningsverksamhet**
Daniel Strandlund....39

DEBATT: **Vi måste ge Macron vårt stöd!**
Ingwar Åhman-Eklund....40

LOKALT: **Humanisterna Västs fjärde lokala konfirmationsavslutning**
Sven-Olof Andersson....41

Humanisthjälpen: Marocko och Uganda – Ekonomisk kris efter Corona
Sven-Olof Andersson....42

Annons Humanisthjälpen....43

HUMANISTEN

Medlemstidning för Humanisterna.
Utkommer med 4 nummer per år.
ISS 2000-178

Redaktörer
Patrik Lindenfors & Janna Aanstoot

Medarbetare i detta nummer
Martin Hägglund
David Rönnegard
Hanna Larsdotter
Amanda Lundin
Helen Löfgren
Krister Weber
Janna Aanstoot
Milad Rersaeimanesh
Ulf Gustafsson
Patrik Lindenfors
Deborah Feldman
Peter Gembäck
Clas Svahn
Per Kornhall
Andreas Creutz
Daniel Strandlund
Anders Källström
Ellis Wohlner
Magnus Timmertby
Per Bellener
Erik Grönros
Daniel Strandlund
Ingwar Åhman-Eklund
Sven-Olof Andersson

Grafisk form
Uno von Corswant

Ansvarig utgivare
Patrik Lindenfors
patrik.lindenfors@humanisterna.se

Tryckeri
Ale Tryckteam, Bohus

Skriv i Humanisten
Skicka ditt manus till:
humanisten@humanisterna.se

Vi kan tyvärr inte betala något honorar för publicerade texter och bilder och vi ansvarar inte heller för insänt, ej beställt material. Om så behövs kommer vi att redigera textmaterialet.
Insänt material som ej efterfrågats bör inte överstiga 4500 tecken (med blanksteg). Redaktionen förbehåller sig rätten att använda allt publicerat material på Humanisternas hemsida eller blogg.

Manusstopp nr 1, 2021:
20 feb

REDAKTÖRERNA HAR ORDET:

Patrik Lindenfors & Janna Aanstoot

Avhopp. För de som har behövt lämna ett religiöst sammanhang på ett sätt som går att beskriva som ett avhopp handlar det ofta om en traumatisk upplevelse som behöver bearbetas över en lång tid. Medan vissa har förmånen att lämna sin religiositet genom att inför sig själv och andra helt enkelt komma fram till ”Nej, nu tror jag inte på det där längre” så behöver andra bryta med sin familj, sin kunskapsgrund och sina hårt inbankade värderingar.

Det är därför inte att undra på att texter om avhopp är en egen genre i litteraturen, med flera nutida uppmärksammade exempel som *Unorthodox, Allt jag har fått lära mig* och *Going Clear*. Men även vad gäller svenska sammanhang så finns publicerade berättelser om att lämna till exempel Livets Ord, Jehovas Vittnen och Knutby-församlingen. En inte alltför vågad gissning är att framtiden kommer att inrymma fler skildringar av avhopp från Islam – när proppen väl går ur och fler vågar berätta finns det sannolikt många skildringar som bara väntar på att skrivas. I detta nummer får ni nöja er med ett misslyckat muslimskt avhopp och en mycket stark förmaning från exmuslimernas talesperson här i Skandinavien.

Vi har i det här numret nöjet att få publicera avsnitt ur flera böcker och vi kan ge rekommendationer om fler därtill. Vi har också fått in flera unika personliga vittnesmål från medlemmar och andra. För att begränsa oss har vi hållit oss till avhopp från *religiösa* sekter – det går ju att hoppa av från politiska sammanhang också, något som vi kanske får anledning att återkomma till.

Vi är också glada att kunna ha med årets Hedeniuspristagare Martin Hägglund. På grund av sjukdom har en planerad intervju med Hägglund tyvärr behövt skjutas på framtiden – vi hoppas återkomma till den. Istället har Hägglunds förlag varit vänligt nog att låta oss publicera ett utdrag om det högsta goda ur hans bok *Vårt enda liv.*

Så det är ett kulturellt nummer ni håller i händerna, med flera utdrag ur läsvärda böcker, om personliga resor ur ofrihet och informationsbegränsning, till frihet och upplysning. Vi avslutar därmed 2020 med att genom dessa skildringar visa hur en bättre värld är möjlig, i alla fall för enskilda individer.

Året kommer annars förmodligen inte gå till historien som det mest positiva. För ni har väl inte glömt Corona, att det varit så många orkaner på Atlanten att alfabetet inte räckte till, att Kalifornien och Australien slagit nya rekord vad gäller skogsbränder, att Östafrika invaderats av vandringsgräshoppor – och då vet vi ännu inte riktigt hur illa det går med Amazonas regnskog och riktigt vad Trump lyckas ställa till med.

Ibland känns det som om hela världen borde ha ett avhopp för att lämna ofrihet och informationsbegränsning för frihet och upplysning. Men hur skulle det gå till – och vad är egentligen de centrala problemen vi behöver rätta till? Det finns utrymme för många nummer av Humanisten till. Där är ni en viktig del. Skriv artiklar och skicka in! Alldeles snart med möjlighet till publicering även i vår webtidning som förhoppningsvis har premiär tidigt nästa år.

God läsning
Patrik Lindenfors & Janna Aanstoot

NYHETER:

Flera islamistiska dåd i Frankrike

Humanisterna fördömer på starkaste sätt de religiöst motiverade mord som skett i Frankrike på senare tid – terrorhandlingar i syfte ett tysta de som inte delar mördarnas trosuppfattningar.

Yttrandefriheten är inte bara en grundbult i vår demokrati, det är en av de mest fundamentala rättigheterna vi har som människor. Med denna rättighet att själva få utrycka oss följer att vi måste tåla att andra utrycker åsikter som vi ogillar. Det är tragiskt att detta måste upprepas gång på gång. Efter dessa attentat har flera röster igen ifrågasatt om det är rätt att utrycka sig kränkande mot en religion. Vi får aldrig beskylla offren. Karikatyrer på profeten Muhammed är inte ett brott. Mord är i högsta grad ett brott. Mer borde inte behöva sägas.

Humanists International har uttryckt sina sympatier i ett brev till Frankrikes president: ”Att kritisera trosföreställningar, inkluderande satir och förlöjligande, förhindrar inte andras religions- och övertygelsefrihet. Istället är kritik ett omistligt inslag i yttrandefriheten, nödvändigt för att ifrågasätta befintliga dogmer och de som har makten. Mord å andra sidan är det fullständiga upphävandet av en persons frihet och liv.”

Polen totalförbjuder aborter

Polens författningsdomstol har beslutat att abort av foster med allvarliga skador strider mot den polska konstitutionen. Detta innebär i princip ett totalförbud mot abort då nästan alla aborter i Polen sker på grund av fosterskador. De senaste åren har en tilltagande religiös konservatism underminerat kvinnors rättigheter i Polen, vilken kulminerat med detta domslut. Trots att Polen formellt är ett sekulärt land har den Katolska kyrkan ett betydande inflytande. Efter beslutet har flera stora demonstrationer för aborträtten hållits över hela Polen.

Nya Zeeland legaliserar dödshjälp

Efter folkomröstning blir Nya Zeeland det sjunde landet i världen att legalisera dödshjälp.Personen som önskar avsluta sitt liv måste själv ansöka om hjälpen och det måste vara fastställt att personen är så sjuk att den har högst sex månader kvar att leva. Två av varandra oberoende läkare ska fastställa beslutet innan dödshjälp kan komma på fråga.

James Randi 7 augusti 1928 – 20 oktober 2020

Illusionisten och skeptikern James

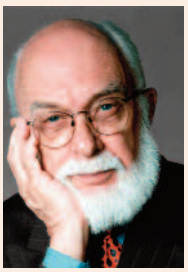

Randi har gått bort. Randi var under sitt 92-åriga liv en stor inspirationskälla för många som arbetar för ett vetenskapligt förhållningssätt och mot charlataner av alla de sorter. Randis *One Million Dollar Paranormal Challenge* inspirerade Humanisterna att instifta priset Kristallkulan: 100 000 kr till den som kan demonstrera en paranormal eller övernaturlig förmåga som saknar vetenskaplig förklaring. Ingen har ännu lyckats.

Humanisterna Gotland har utsett Jonas Niklasson till 2019 års humanist på Gotland

Motivering: Jonas Niklasson har många strängar på sin lyra. Hans djupa engagemang i allt han företar sig och hans stora intresse för människor är beundransvärt och uppskattat. Han får priset främst för sina insatser och kreativa lösningar för att hjälpa asylsökanden, familjer, nyanlända och ensamkommande ungdomar med bostäder. Med Jonas fokus inställt på problemlösning, parat med god administration, har många människor sluppit att återigen tvingats bryta upp och flytta igen. Han är noga med att förklara inte bara rättigheter utan även skyldigheter och ansvar man har när man bor i Sverige.

Europeiska Humanistfederationen har ny styrelse

På European Humanist Federations (EHF) General Assembly (som hölls online) fattades två beslut.

(1) En motion från flera medlemsorganisationer antogs (bland annat från Humanisterna Sverige). Enligt denna ska EHF omstruktureras till en delorganisation inom Humanists International. Exakt hur den nya organisationen ska struktureras kommer att framförhandlas under året.

(2) En ny styrelse utsågs med Michael Bauer (Humanistische Vereinigung, Tyskland)- som ordförande och Patrik Lindenfors från Humanisterna som en av två vice-ordförande.

HEDENIUSPRISTAGARE 2020: Martin Hägglund

Humanisterna tilldelar i år Hedeniuspriset till Martin Hägglund för hans skrifter och föreläsningar som är djupt humanistiska och understryker betydelsen av demokrati. Han binder samman livets mening med en sekulär tro. En tro som utgörs av en dimension mellan oss och andra människor, här och nu. Hägglund belyser hur människans förgänglighet är grunden till den mening som vi skapar i vår relation med andra.

Vi människor värnar om våra liv och andras för att de är ändliga. Under vår begränsade tid har vi friheten att välja och ifrågasätta hur vårt liv ska levas. Med detta följer även ett personligt ansvar eftersom det är vi, snarare än en högre makt, som bedömer våra egna och andras handlingar.

Martin Hägglund inspirerar oss att göra det bästa med det enda liv vi har.

VÅRT ENDA LIV

Martin Hägglund har slagit igenom stort i USA med sin bok This Life: Secular Faith and Spiritual Freedom, som nyligen utkommit på svenska som Vårt enda liv: Sekulär tro och andlig frihet. Så här beskriver förlaget boken:

Uppmärksammade och hyllade *Vårt enda liv* av filosofen Martin Hägglund är en djupt inspirerande bok om hur vi kan förändra våra liv, och förklarar hur vår strävan efter frihet och demokrati borde leda oss vidare bortom både religion och kapitalism. Hägglund menar att vi istället för en religiös tro på evigheten bör fördjupa en sekulär tro som är hängiven vårt ändliga liv tillsammans. Han visar hur andliga frågor om frihet inte kan skiljas från ekonomiska och materiella villkor: allting handlar om hur vi behandlar varandra i det här livet och vad vi gör med vår tid.

Med utgångspunkt i stora filosofer från Aristoteles till Hegel och Marx, skönlitterära författare från Dante till Proust och Knausgård, ekonomer från Mill till Keynes och Hayek, och religiösa tänkare från Augustinus till Kierkegaard och Martin Luther King Jr, visar Hägglund vägen mot ett friare liv.

Martin Hägglund 2020 Vårt enda liv: Sekulär tro och andlig frihet. Volante. Översättning av Andreas Vesterlund.

DET HÖGSTA GODA

Utdrag ur Martin Hägglunds bok *Vårt enda liv*

Vad jag söker visa är att vår djupaste omsorg är sekulär snarare än religiös. Buddismen är i sig ett belysande exempel. Buddistiska meditationstekniker kan mycket väl användas för sekulära syften, med goda resultat. Framför allt har man framgångsrikt anpassat diverse former av meditation till kognitiv terapi och även praktiska former av empatiträning. Om du lär dig buddistiska meditationstekniker för sådana terapeutiska syften – eller helt enkelt för att få mer kraft och energi – anpassar du teknikerna till ett sekulärt projekt. Du ägnar dig åt meditation som ett medel för det sekulära ändamålet att fördjupa din förmåga att känna omsorg om andra och förvalta ditt liv på ett bättre sätt.

Buddismens religiösa syfte är emellertid att ”befria” dig från livet självt, så att du inte ska behöva födas och leva i en kropp. Detta är anledningen till det asketiska avskiljandet från kroppsliga begär i buddistiska meditationsövningar. I sin studie av buddistiskt klosterliv återberättar Collins hur ”den asketiska ansträngningen för att behärska kroppsliga begär inte endast uttrycks genom celibatet; alla sexuella tankar, till och med i drömmar, är för munkarna en form av dålig karma.” När en munk mediterar över kroppen bör han därför börja med att recitera listor över kroppsdelar (det finns trettiotvå) för att understryka hur frånstötande de är. Som Collins förklarar: ”Kroppen delas mentalt upp i sina respektive delar, som alla beskrivs som orena och frånstötande, till stor del men inte endast för att de är utsatta för förfall och död.” Av samma skäl bör munkarna sträva efter ”att helt behärska alla sexuella begär och tankar, och inte endast undvika direkt sexuell aktivitet.” Genom en sådan avhållsamhet föreställer man sig att ”den avsexualiserade, och därmed i en mening avsocialiserade individen, kan förkroppsliga den immaterialitet som buddismens doktriner postulerar.”

Idén om en avsocialiserad och immateriell individ underminerar dock sig själv. Även den mest avancerade buddistmunk måste i praktiken förstå sig själv som en social individ och utöva sin andliga frihet för att kunna välja att ägna sitt liv åt rigorös meditation. Mitt argument bekräftar hans frihet att göra det valet, men inbjuder honom att fråga sig om nirvanas eviga salighet är ett önskvärt tillstånd, eftersom det skulle utsläcka allt liv. Han kan förstås svara att det högsta goda verkligen vore att frigöras från livet och vila i en tidlös frid. Det skulle innebära att målet med hans liv är att befrias från alla levande ändamål. Att vara levande – att födas och dö – innebär ett lidande som det inom buddismen ytterst handlar om att övervinna. Detta negativa begrepp om det levande är vägledande för både mahayana- och theravadabuddismen, om än i olika former. Inom mahayanabuddismen föresätter sig bodhisattvorna att återfödas för att hjälpa andra att befrias från livet, så länge det fortfarande finns varelser som är fångade i en cykel av födelse och död. Målet är dock att ”frigöra” alla varelser från livet och när detta mål är uppnått (vilket kan ta en omätligt lång tid) kommer även bodhisattvorna att överlämna sig till ett evigt nirvana. Den slutgiltiga befrielsen – det högsta goda – är att befrias från livet självt till förmån för en tidlös frid.

Ur ett sådant religiöst perspektiv vore ett liv som slutar med döden meningslöst och utan syfte. För att livet ska ha mening och syfte måste det i slutänden uppgå i någonting som är evigt – någonting som aldrig kommer att dö. Mitt argument är tvärtom att varje syfte förutsätter att livet är dödligt. Detta innebär inte att döden är syftet med livet. Döden är inget syfte, inte en fullbordan eller ett uppfyllande av någonting, utan endast den obönhörliga förlusten av liv. Poängen är dock att ingenting kan stå på spel i ett liv – att inget syfte kan ha någon betydelse – utan risken att dö.

Alla våra individuella och kollektiva ansträngningar för att upprätthålla livet vittnar om vår inneboende relation till döden. En central aspekt av våra andliga liv är att vi minns de döda, precis som det är en central aspekt av våra andliga liv att vi söker bli ihågkomna efter vår egen död. Denna form av fortlevande bör inte förväxlas med en religiös idé om ett evigt liv eller ett tidlöst medvetande. Vår trofasthet till tidigare generationer livnärs av vetskapen att de endast lever vidare i den mån vi upprätthåller deras minne. Om vi känner oss manade att bevara minnet av de döda – om vi ålägger oss ansvaret att hålla dem vid liv genom oss – är det för att vi inser att de faktiskt är döda. Likaså, om vi är måna om att bli ihågkomna efter att vi själva har gått bort, är det för att vi inser att vi kan dö. Utan dödens horisont – utsikten att våra liv kan gå förlorade för alltid – skulle det inte kunna finnas något syfte med att upprätthålla våra liv och ställa oss frågan om vad vi borde göra med vår tid.

Vi måste därför ta oss an det ändliga livets materiella villkor, som är förutsättningen för att vi ska kunna utveckla vår andliga frihet. Syftet med våra praktiker (inklusive våra meditativa praktiker) bör inte vara en frigörelse *från* vår sociala, materiella tillvaro utan en frigörelse *av* vår sociala, materiella tillvaro. Det högsta goda ligger inte bortom oss, i någon evig frid. Det högsta goda består i vår förmåga att erkänna vårt ömsesidiga beroende av varandra och bygga ett samhälle som förverkligar vår frihet. Vi söker inte en befrielse *från* det ändliga livet, utan en befrielse *av* det ändliga livet.

Ur Martin Hägglund 2020 Vårt enda liv. Sekulär tro och andlig frihet. Volante. Översättning av Andreas Vesterlund.
Publicerad med förlagets tillstånd.

HUMANISTERNAS ORDFÖRANDE DAVID RÖNNEGARD HAR ORDET

Yttrandefrihet kräver yttrandeansvar

När politiker debatterar offentligt förekommer det ibland personangrepp. Det är dock på sociala medier, debattforum, och kommentarsfält på nätet det sker konstant. Det är väl dokumenterat att samtalsklimatet ofta har en hätsk ton. Ibland rentav hatisk. Internet möjliggör att vem som helst kan kommentera vad som helst, utan att mötas ansikte mot ansikte. Som del av diskursen borde detta smidiga sätt att kommunicera rimligtvis vara ett positivt inslag i vår demokrati, men i praktiken leder det alldeles för ofta till personangrepp istället för en diskussion om idéer. Jag tror att detta kan leda till självcensur som undminerar yttrandefriheten och vår demokrati.

Personangreppsmyntet har två sidor, och båda är skadliga. Den ena sidan är när man angriper någons person istället för den idé som diskuteras. Att argumentera på detta sätt är ett logiskt felslut (*ad hominem*) eftersom en persons karaktär eller identitet inte har bäring på om en idé är korrekt eller inte. Jag vet att dina avsikter är onda och därför har du fel! Sådana påhopp skadar inte bara idéutvecklingen i ett samtal, det kan även vara kränkande. Den andra sidan är när man är mottagare av idékritik men uppfattar det som personkritik. Hur kan du säga att det inte finns några starka bevis för Jesus existens, fattar du inte att det sårar mig som kristen? Denna reaktion skadar idéutvecklingen eftersom man skiftar fokus från idékritiken om bevisning till en upplevd skymfning av sin personliga identitet.

Att känna sig kränkt är inte är samma sak som att ha rätt, och är därför inte ett skäl till att avstå från idékritik. Hur skulle det gå med kunskapsutvecklingen om forskare avstod från att kritisera varandras forskning för att undvika att kränka varandra? Att inte hålla med om en idé borde ej betraktas som en personlig förödmjukelse.

Att skilja på sak och person är svårt eftersom vi ofta förknippar vår personlighet med våra idéer, men det är något som vi måste lära oss för det goda samtalets skull. Vi måste kunna ha idékonflikter utan att ha personkonflikter. Det är så vi undviker våld. Samtal är det verktyg vi har för att bemöta varandras idéer och vi måste lära oss att bruka verktyget rätt.

I strikt juridisk mening innebär yttrandefriheten att staten inte får hindra någon från att yttra sig. På så vis är yttrandefriheten formellt oskadd när medborgare bedriver pajkastning mot varandra. Men det är ändå så att en människas villighet att yttra sig begränsas om hen riskerar att utsättas för personangrepp eller överreaktioner när idékritik uppfattas som personkritik. När vi hämmar varandra på detta sätt sänker vi nivån på debatten och avskräcker andra från att delta. För demokratins skull måste vi värna om ett civiliserat debattklimat.

Nätkränkningarna har ofta som syfte att försöka tysta avvikande idéer. Det finns exempelvis nätgrupper vars enda syfte är ”name and shame” för att dämpa röster man ogillar. Idéer, religiösa eller politiska, har ingen rätt att avskärmas från kritik, men att försöka tysta någon är inte gynnsamt för yttrandefriheten. Det bästa sättet att bli av med en dålig idé är att lyssna och ge starka sakliga motargument.

Om vi avskärmar oss från oliktänkande skapar vi ett samhälle av parallella åsiktskorridorer som aldrig möts. Exempelvis, ett skäl till att föräldrar väljer religiösa friskolor för

sina barn är att de vill skydda dem från eventuell kränkning av tron. Det är dock genom att diskutera med oliktänkande som vi konfronteras med annorlunda idéer och lär oss att det är acceptabelt att tänka olika. Det är så vi förebygger ett ”vi mot dem” tänk i samhället. Här finns en koppling till identitetspolitik.

När man sammankopplar politik med sin identitet på detta sätt så blir sak och person samma sak.

Identitetspolitik innebär att man tar politiska ställningstaganden som grundar sig i intressen utifrån en sociokulturell grupp som man identifierar sig med. Det är en form av politik som förs både åt vänster, exempelvis rättigheter som baseras på etnicitet, och åt höger, exempelvis nationalism. När man sammankopplar politik med sin identitet på detta sätt så blir sak och person samma sak. Någon kommer att känna sig kränkt trots att det handlar om idéer. Det identitetspolitiska argumentet är inte ett personangrepp som att ”du har fel för vem du är”, men istället att ”jag har rätt för vem jag är”, och som argument är det samma sak.

John Rawls, 1900-talets mest inflytelserika politiska filosof, utvecklade sin rättviseteori utifrån ett heuristiskt knep kallad ”okunnighetsslöjan”. När vi ska resonera oss fram till vilka rättviseprinciper som vårt samhälle bör vila på ska vi tänka som om vi har denna slöja på oss. Slöjan gör oss opartiska då vi inte känner till vår samhällsposition, kön, sexuell läggning, eller etnicitet. Detta för att sådana personliga attribut inte ska avgöra människors rättigheter. Identitetspolitik är raka motsatsen till detta.

Identitetspolitik kan vara ett nödvändigt sätt för en grupp att få gehör för orättvisor, som exempelvis rasism eller sexism. Om nuvarande och tidigare samhällsinstitutioner har diskriminerat en viss grupp så är det inte orimligt att den gruppen får stöd. Men oavsett hur man ser på rättsliga reformbehov eller positiv särbehandling så kan inte identitetspolitik vara grunden för hur vi vill att vår demokrati ska fungera på lång sikt. Det politiska idealet består inte av en mängd identitetspolitiska grupperingar som konkurrerar om mest gehör för sina särintressen mot varandra. Målet borde vara ett rättvist samhälle med lika villkor för alla som individer.

Det åligger var och en av oss ett yttrandeansvar att bidra till ett hälsosamt debattklimat. Vi bör avstå från att angripa andras identitet och undvika att sammankoppla andras idékritik med vår egen identitet. Yttrandefriheten är den nödvändiga syrekanalen i en levande demokrati som möjliggör konstruktiv debatt, men den garanterar den inte. Det är trots allt vi som måste föra debatten.

David Rönnegard

TEMA: AVHOPP

JAG ÄR ARG

Av Hanna Larsdotter

Jag är arg för att mitt tänkande begränsades på så vis att jag lärde mig att tvivel är av ondo och att sådana tankar inte ska tillåtas ”bygga bo” i mitt huvud. Idag är mitt eget tänkande någonting som jag värderar väldigt högt då jag kan vara kritisk mot mina tankar utan att för den skull moralisera över dem. Idag strävar jag istället efter att tänka bättre med en medvetenhet kring att vårt mänskliga tänkande är bristfälligt på många sätt.

Jag är arg för att mina tonår präglades av att jag skulle vara sexuellt ”ren”. Det innebar inte bara att inte få undersöka sex och närhet på ett naturligt sätt men också ett stort mått av ångest, skuld, skam och ensamhet. Det innebar att jag antingen inte hade någon att prata med om jag någon gång gick över en gräns eller ett totalt bekännande att jag gått över gränsen. Ingen sa: det är okej att vara nyfiken på sin kropp och andras kroppar. Ingen sa: det är okej att berätta (utan att jag direkt fick instruktioner om hur jag skulle undvika att hamna där igen). Skammen. Ensamheten. Extrema känslor. Avstängda känslor.

Jag är arg för att jag lärde mig att Gud är det enda som betyder någonting på bekostnad av mig själv, mitt jag, min personlighet, min vilja och mina önskningar. Hans vilja, hans ord, hans kärlek, hans plan, hans upphöjande och hans församling var det viktigaste. Detta gjorde att jag aldrig kunde vara mig själv, upptäcka mig själv, acceptera mig själv eller lära mig att det är okej att bara vara jag.

Jag är arg för att jag, istället för att lära mig hur jag kunde hantera min oro, ångest, rädsla och ensamhet på ett konstruktivt sätt, lärde mig hur jag kunde dämpa alla dessa känslor, genom att lägga dem utanför mig själv, genom bön. Enligt min erfarenhet gav detta bara en typ av beroende av bön. Ja en typ av direkt lindring, liksom en drog, som i stunden kanske hjälpte men det gav mig inte bra redskap till att kunna bearbeta mina känslor i det långa loppet.

Jag är arg för att jag upplever att jag och andra extroende ofta inte får eller kan äga sin berättelse på grund av ett osynliggörande av vår problematik samt inre känslor av självhat, skam, skuld och dåligt samvete som bara förstärks genom uttryck som ”inte alla kristna”, ”det där hände bara i din kyrka/församling”, ”det var ditt val att lämna så varför uttalar du dig ens?” och ”tron är viktig för så många, bara för att du blivit bränd av kyrkan kan du inte generalisera”.

Jag är arg för att jag samtidigt förväntas acceptera religiösa uttryck som ”jag ber för dig”, ”Gud välsigne dig” och ”Jesus älskar dig”. Den troendes berättelse om frälsning och upprättelse från synd är ju så underbar, positiv och härlig och min berättelse är präglad av fallenhet och synd (vilket ju inte ens är en korrekt bild av någon som lämnat sin tro). Vi behöver fler positiva skildringar av människor som lämnat sin tro för att beskriva en verklighet som förvanskats alldeles för länge av många kyrkor.

Jag är arg på myten att de som lämnat tron aldrig var ”kristna på riktigt”. Detta påstående är en oerhörd skymf mot någon som upplever sig ha haft en gedigen tro på någonting. Om du påstår att någon inte varit äkta i sin tro ogiltigförklarar du dennes upplevelse.

Jag är arg – och det är okej.

Hanna Larsdotter. Konstnär och personen bakom podden Exvangeliet. https://www.exvangeliet.com

EN PERSONLIG RELATION MED GUD

Av Amanda Lundin

TEMA: AVHOPP

Under många år hade jag en personlig relation med gud. Jag tog emot Jesus i mitt hjärta som min frälsare och räddare. Kristendomen definierade mig och mitt liv. Jag trodde inte, jag visste av hela mitt hjärta att gud fanns och att bibeln förkunnade sanningen om universum.

Hur såg min personliga relation med gud ut?

Jag föddes som syndare och jag bar mänsklighetens skuld – för att mina avlägsna förfäder åt ett äpple. Jag var trasig och gud var den enda som kunde laga mig. Han offrade sin son för mig, trots att jag är emot dödsstraff och människooffer. Jag skulle ständig dyrka, tacka och älska honom; som om jag kunde välja vem jag älskade.

Jag var bra som jag var – men samtidigt skulle jag ändra på sättet jag tänkte, kände och agerade. Mina naturliga insikter var syndiga och kom från djävulen. Jag skulle depravera min sexualitet. Han övervakade mig ständigt, till och med mina tankar och känslor. Jag kunde begå tankebrott och känslobrott.

Han infantiliserade mig genom att kalla mig hans barn och hans lamm; jag var inte kompetent nog att veta mitt eget bästa, eller förstå hans outgrundliga vägar. Jag skulle inte lita till min egen

förståelse, utan till hans. Jag skulle uppoffra min självständiga personlighet, intellekt och autonomi och böja mig efter fixerade roller.

Han invaderade alla aspekter av mitt liv och min integritet. Jag var självisk om jag ville bestämma över mitt eget liv och ta mina egna beslut. Min kropp var hans och jag skulle hålla mig ”ren” för honom. Som kvinna skulle jag underordna mig min make och föda många barn.

Jag skulle hänge hela mitt liv åt honom och älska honom mer än min familj och mina vänner; jag skulle till och med vara villig att offra mitt eget barn för hans skull. Jag skulle frukta den syndiga världen utanför relationen. Jag hade inte religionsfrihet och fick absolut inte dyrka andra gudar. Vetenskaplig forskning som stred emot hans läror var falsk. Tvivel eller kritiska tankar kom från djävulen, som försökte vilseleda mig.

Om jag inte kunde känna guds kärlek, låg felet alltid hos mig. Jag försökte inte tillräckligt mycket, eller "öppnade mitt hjärta" på fel sätt, eller förväntade mig för mycket, eller släppte in djävulen i mitt liv. Om jag kände misstycke inför våldet eller inhumaniteten i bibeln, låg felet alltid hos mig. Jag misstolkade, förstod inte kontexten, lät min hjärna stå i vägen, eller släppte in djävulen i mitt liv.

Ateister var olyckliga, bittra, svaga, oärliga, omoraliska och depraverade av djävulen. Dem skulle jag absolut inte lyssna på. Jag uppmuntrades att vara intolerant mot andra religioner och livsåskådningar genom att påstå att kristendomen var den enda sanna och rätta. Förföljelsekomplex var en dygd och jag skulle tolka all kritik som förtryck. Jag hade ansvaret att omvända fler människor och sprida hans budskap – en oerhört tung börda.

Jag skulle symboliskt dricka hans blod och äta hans kött. Han sa att jag aldrig skulle klara mig utan honom. Han hotade med våld om jag sa nej – då skulle jag hamna i helvetet efter döden. Och snart skulle apokalypsen ske. Då skulle alla icke-kristna rensas ut genom ett globalt massmord.

Allt detta gjorde gud för mitt bästa, för att han älskade mig. Min relation med gud var destruktiv och skadlig. Den gjorde mig beroende, ångestfylld och neurotisk. Livet blev ett minfält, eftersom jag konstant kunde begå tankebrott och känslobrott. Jag kände mig tvungen att pressa fram kärlek inför en person jag inte kunde träffa. För om jag inte älskade honom, skulle jag bli straffad. Det fanns alltså inget riktigt samtycke.

Men det var oerhört svårt att lämna honom. Jag hade vuxit upp som kristen, det var allt jag kände till. Men allteftersom jag blev äldre, utvecklades mitt intellekt, mitt kritiska tänkande och min epistemologi. Jag kunde inte fortsätta tro när jag upptäckte alla brister och motsägelser.

Jag är glad och tacksam över att jag vågade göra slut, lämna honom och bli fri. Alla hot om att jag inte skulle klara mig utan honom – att jag skulle vara olycklig och trasig utan honom – visade sig vara falska. Alla elaka fördomar om ateister visade sig vara en skrämseltaktik.

Idag är jag fri att välja min egen väg och mina egna värderingar. Jag kan utforska världen utan begränsningar och rädslor. Jag har äganderätt över mina känslor, mina tankar, min kropp, mina trosuppfattningar och mitt liv – ingen annan. Det är mina mänskliga rättigheter.

Amanda Lundin
Före detta kristen med evangelisk, frikyrklig och karismatisk trosinriktning
Bloggar på amandasminnen.com

VEM GÅR MED I EN SEKT OCH VARFÖR?

TEMA: AVHOPP

Av Helene Löfgren

Jag har mött avhoppare från olika sekteristiska sammanhang i snart 30 år, varav över 10 år som terapeut. Jag var själv med i den så kallade Moonrörelsen i USA i två år i 20-årsåldern. Ständigt återkommande frågor är: vem går med i en sekt och varför?

Frågorna tar avstamp i förhastade slutsatser: eftersom det är så märkligt så måste det ju vara en särskild sorts människor som söker sig dit, som saknar något, sannolikt lättlurade och/eller jagsvaga som inte lyckas ta sig därifrån. Inom socialpsykologin kallas detta ”det fundamentala attributionsfelet”. Det är en tendens att hellre förklara en individs beteende i en viss situation med interna faktorer (individens personlighet) snarare än yttre faktorer (omständigheter i situationen). Det förklarar inte ens egna tolkningar av ens eget beteende där man lättare uppmärksammar och tänker på omständigheternas betydelse.

Det finns många definitioner av ordet sekt, eller sekterism, där kärnan är att mänskliga rättigheter som tanke- och yttrandefrihet kränks. Otillbörlig påverkan eller systematisk manipulation kan med olika metoder leda till att möjligheten att göra fria informerade val försämras så kraftigt att den inte kan nyttjas under en kortare eller längre period. Dessa socialpsykologiska mekanismer kan återfinnas i alla möjliga sammanhang i olika grad. Det finns intressanta likheter mellan det som händer i en destruktiv relation, där det förekommer psykiskt våld som många gånger leder vidare till fysiskt våld, till större sammanhang som kriminella gäng, eller till och med nationer som Nordkorea. En viktig skillnad är att de religiösa sekternas hot gäller även efter döden vilket gör att man därför inte kan fly genom att lämna gruppen eller ta sitt liv.

Jag har inte träffat någon som med öppna ögon gett sig in i sammanhang där de sedan blivit isolerade, manipulerade, skrämda, kränkta och utnyttjade, psykologisk, ekonomiskt och ibland även sexuellt. Detta drabbar inte minst barnen som är mest utsatta. Det börjar i

stället som värme, gemenskap, ett altruistiskt mål att jobba för, meningsfullhet och kärleksfullhet. Det betyder inte nödvändigtvis att man saknat att detta innan, men här tas man ofta med storm, som i en passionerad förälskelse.

HBO-serien The Vow, ger en bild av hur självhjälpsgruppen NXVIM kunde spåra ur till en sekt. I en scen ser man hur skådespelerskan Allison Mack introduceras för den redan upphöjde filosofen, Keith Raniere, som sägs ha ett IQ på 240. Han finner snabbt rätt knappar att trycka på när han omtolkar hennes glädje till konsten till ett sätt att fördöma sig själv. Hon börjar gråta och blir sårbar när hon vågar prova dessa nya tankar. Han har i förbifarten nämnt en intensivkurs som tar upp hur hon kan lära sig att känna samma glädje för vad som helst. Betet är placerat. Hon vill ha behandling av honom, men han drar sig undan. Han lyckas snabbt skapa ett attraktivt skyltfönster för henne. Han har nu blivit dömd till 120 års fängelse för trafficking, utpressning, innehav av barnpornografi och andra brott. Här i Sverige har vi fått följa den tragiska historien om Knutby Filadelfia som till slut upplöstes och där tre före detta pastorer dömdes för misshandel respektive sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning. Sedan tidigare är en pastor dömd för anstiftan till mord och mordförsök. Det började med vad avhoppare beskriver som gemenskap och kärlek och en önskan om att leva nära gud.

Vem drabbas? Vi är alla ibland sårbara ibland, som när man börjar ett nytt jobb, avslutar en relation, går igenom en kris av något slag eller bara är ung och oerfaren. Har man då oturen att möta en person som är tillräckligt skicklig på att rekrytera och kan erbjuda något kittlande, tröst eller en hjälpande hand, så är man i en riskfylld situation. Vad som attraherar varierar mellan människor och situationer, som att bli en bättre människa, påverka världen, klimatet, att utforska existentiella frågor eller lära sig hur man snabbt kan bli rik.

Det handlar om att spela på känslor. Starka känslor gör det svårt att tänka klart. Ju längre en sådan process pågår desto svårare blir det. Parallellt har man blivit mentalt isolerad, investerat mycket tid och energi, utlämnat djupt personlig information som kan användas emot en och kanske bränt broar tillbaka. Det korta svaret är att vem som helst i en sårbar situation kan bli manipulerad om manipulatören är tillräckligt skicklig och kan erbjuda något som ger mersmak. Särskilt sårbara är de som tror de är för smarta för att bli lurade.

Helena Löfgren, Legitimerad psykoterapeut & Fil. Kand. i psykologi

KONTAKTER FÖR AVHOPPARE

Det kan vara svårt att hitta hjälp för avhoppare. Föreningar som Föreningen Rädda Individen och Föreningen Rådgivningen om Sekter har avsomnat. Enbart Föreningen Hjälpkällan verkar numera driva regelbunden verksamhet. Beroende på problem går det dock att vända sig till andra organisationer. Glöm heller att det går att vända sig till polisen och sjukvården om det är allvarligt.

HJÄLPKÄLLAN: https://hjälpkällan.se/
Vill vara en bro från att man lämnar en sekt tills att man befinner sig på fastare mark.

SVERIGES EX-MUSLIMER: https://www.facebook.com/sverigesexmuslimer
En online-community för svenska ex-muslimer.

GAPF – GLÖM ALDRIG PELA OCH FADIME: ttps://gapf.se/
Har juridisk rådgivning och stödpersoner för den som är hedersförtryckt.

RFSL: https://www.rfsl.se/
Har stödmottagning och skyddsboende för hbtq-personer som blir utsatta för trakasserier, hot och våld.

ROKS: https://www.roks.se/
Har kontaktuppgifter till kvinnojourer från norr till söder för kvinnor som är utsatta för våld, hot, kränkningar eller övergrepp.

MAKTEN *och* OÄRLIGHETEN

Av Krister Weber

TEMA: AVHOPP

Boken jag arbetar med – *Makten och oärligheten: sex generationer inom Jehovas Vittnen och hur jag lärde mig tänka själv* – redogör för hur jag tidigt uppfostrades av min mamma och mormor och morfar till att bli ett hängivet vittne, min karriär som äldstebroder och pionjär inom rörelsen. Men tvivel växte sig starka och ledde till att jag begärde mitt utträde ur organisationen när jag var 52 år och strax därefter blev jag utesluten år 1997. Boken behandlar också organisationens läror, dess globalt kontrollerande styrning och analyserar dess mål och medel. I min förra familj uppfostrade jag två barn som nu har egna barn som är vittnen.

Att hoppa av Jehovas vittnen blev livsavgörande. Jag förlorade hela min familj och halva min släkt. Mina barn, min mamma och alla

vänner i organisationen började sky mig som pesten och vägrade att tala med mig. Jag blev mycket ensam. Mitt huvud behövde rensas från indoktrinerade läror och jag längtade efter att hitta nya stigar att vandra på. Jag har sökt och läst mycket, vilket jag inte hann eller fick i mitt tidigare liv. Jag har fört ärliga samtal med kunniga personer. Det har gett mig nya insikter och jag har kommit fram till att kärlek och tolerans ger mig tillit och kraft att leva vidare. Jag skriver för att avbörda mig mitt ansvar att upplysa om organisationens oärliga maktsystem, delge mina erfarenheter och för att skrivandeprocessen är läkande. Boken innehåller rikligt med referenser till både fack- och skönlittertur, till konst, bild och musik. Min förhoppning är att dessa förtydligar det som är svårt att förmedla med ord. Mina och andras känslor.

Kort brukar jag säga att mitt val stod mellan att förbli en lycklig drömmare eller bli en ansvarsfull medmänniska. Jag uppfattar att boken *Vårt enda liv: Sekulär tro och andlig frihet* av professor Martin Hägglund delvis också behandlar denna problematik.

Några ord om organisationens maktutövande. Den erkänner att den inte är demokratisk, utan påstår sig vara gudastyrd, och kallar sig därför en teokrati. Inga demokratiska regler gäller i organisationen. Det innebär att, som i äldre militär ordning, alla måste lyda hierarkiskt, från enskilda medlemmar via äldstebröder, kretstillsynings-bröder, bröderna på avdelningskontoren, huvudkontorets bröder till bröderna i den styrande kretsen som anser sig få sina uppfattningar från Jehova Gud. Hela prästbyråkratin omfattar åtta nivåer. I nästan samma ordning utförs uppåt, kontroll, uppföljning och rapportering. Inom systemet fungerar även angiveri som man beskriver som nödvändigt för att hålla organisationen ren.

I samband med att principen att hålla på sådan renhet som andra skulle kalla likriktning, eller hålla Jehova-namnet i ära eller enbart prioritera Jehovas organisations intressen tillämpar man principen, ändamålet ursäktar/helgar medlen. Ärlighet inför myndigheter, i domstol eller i civilrättsliga tvister är därför inte att förvänta om den skulle skada organisationens intressen. Ofta tillgriper man så kallad biblisk list. Till exempel om organsationen tillfrågas om man har egna domstolar, svarar man nej, utan att redogöra för att man har ett omfattande och utvecklat system med tillfälligt sammansatta kommittéer som har rätt att fatta dömande beslut. Alltså en lek med ord för att undgå lag eller kritik. Pedofiliärenden är liknande exempel, där organisationen inte följer lagen.

Jag fann organisationen både vara oärlig och farlig. Vid organisationens dopceremonier lovar alla, även omyndiga, dopkandidater att för en obestämd, evig tid använda alla sina resurser i den teokratiska bibliska verksamheten, att lyda organisationens alla ledande bröder, speciellt den styrande kretsen i New York State. Man lovar till och med att lyda vad den än kan komma att begära, utifrån en av den gjord tolkning av verser från den egna Bibeln. Bryter man sina löften blir man utesluten!

Jag värnar speciellt för dessa barn som tidigt blir radikaliserade av extrema organisationer och som vid senare avhopp drabbas av svåra repressalier och kanske långvariga depressioner. Barnkonventionen, som nu blivit lag, borde kunna skydda barnen.

Jag varnar för organisationens ivriga och globala predikande om ”tidens ände”, ”stora vedermöda” och slutliga Harmageddon. Ideologin kan liknas vid ett virus som infiltrerar hjärnan. Organisationen har en mycket omfattande digital produktion på ”nätet”. Den säger sig ha ca 9 miljoner aktiva predikare och lika många sympatisörer. Dessa lägger regelbundet ner ca 2 miljarder timmar per år, i 230 länder och territorier. Alla vittnen kan på mycket kort tid beordras tillkännage ett unisont budskap. I destabiliserade samhällssituationer kan detta bli mycket farligt!

På Gotland lever jag och min nya familj med våra hästar, katter, med både ny och gammal kultur och inte minst med en underbar natur vi bemödar oss om att, som beskrivs i boken *Granskogsfolk*, vårda. I övrigt är jag en engagerad glad pensionär.

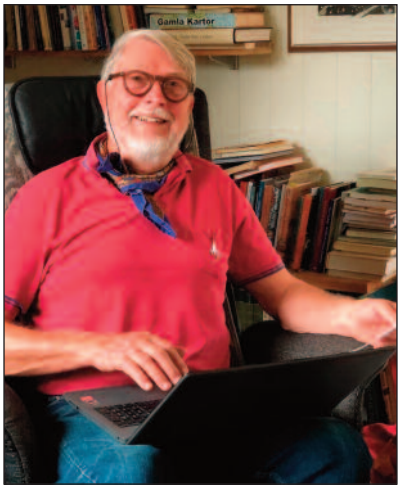

Krister Weber, medlem i Humanisterna Gotland

TEMA: AVHOPP

Avhopp: *En psykiatrisk sjukdom?*

Av Janna Aanstoot

Det är en liten nätt kvinna som kommer in i lokalen, sobert klädd i hijab. Hon huttrar. Det är regnperiod i Nairobi och kvinnan är nästan genomvåt när hon stiger in på Atheists in Kenyas möte på en restaurang i staden. Organisationen har bokat en av restaurangens konferenssalar, avskilt från resten av restaurangen. Kvinnan drar av sig hijaben, ruskar ut sitt långa mörka hår och skrattar lättat. Kanske förföljde någon av makens släktingar henne hit, men nu är hon inomhus och kan känna sig fri. Hon har nyligen hittat organisationen på nätet.

Under mötet berättar hon sin historia. Hon har ett sprudlande, lite maniskt sätt, som om hon måste hinna säga allt innan slöjan ska på igen. Hon är speciell. Hennes tänkande liknar ett litet barns som just fått läst för sig ur populärvetenskapliga barnböcker och ska försöka få ihop historierna med tomtar och troll och Big bang och dinosaurier. Hon prövar trevande ett nytt sätt att tänka och är förundrad över allt det nya. Ibland går hon vilse. Hon frågar om stora konspirationsteorier: kanske är de också sanna? Kanske håller världen ihop på ett helt annat sätt än hon trott?

Hon har fem barn med tre muslimska män. Det är i sig ett oerhört regelbrott. Men hon har träffat dem alla i olika länder i exil från Eritrea.

Då luckras reglerna upp något och det som hade varit helt osannolikt i hemlandet kan hända ändå. Hennes dilemma är att hon inte kan skilja sig utan att ha en man vid sin sida. Hon har ingen utbildning, hon har inga arbetsförmågor, ingen egen ekonomi. Hon kan laga mat och ta hand om sina barn. Hon lever i exil långt från vänner, och makens familj är de enda som kan hjälpa henne med barnen så hon kan gå ut, så hon kan försöka utbilda sig och kanske bli självförsörjande.

EFTER MÅNADER OCH TERAPI

Det tar några månader innan jag träffar henne igen. Vi fikar på ett västerländskt café i stan. Där är det ingen risk att några släktingar ser henne. Hon tar långsamt av sig hijaben, men det är inte samma sprudel där under. Hon är blekare och lite magrare och den där gnistan jag såg hos henne är borta. Hon har varit på sjukhus i hemlandet. Hon har fått vad hon själv kallar ”muslimsk konverteringsterapi” på en psykiatrisk klinik i tio veckor. Hon har fått injektioner av något, men kan inte ange vad. Hon har deltagit i bönestunder och behandlats med fysioterapi och annat som ska göra nytta när man lider av den psykiatriska åkomma som avsaknad av tro innebär. Hon suckar, med nedsänkt huvud och säger:
- Så nu har jag tagit på hijaben igen och är muslim. De hotade att ta ifrån mig mina barn. Och vet du: mina barn är allt jag har! Min mans familj hjälper mig med barnen. Jag är mycket tacksam.

Hon ser på mig under lugg och bångstyriga hårtestar faller ner över hennes ansikte och jag ser med ens ett litet sprak av den där glimten igen: - Fast jag är inte botad! Och jag går till biblioteket och läser så fort jag får en chans!

Janna Aanstoot

TEMA: AVHOPP

Islamism, The Dangerous Threat for the Modern Era!

Av Milad Resaeimanesh

While the world was busy finding a vaccine to overcome the end-of-the-world Covid-19 pandemic, and while everyone was busy with the Trump-Biden election show, the horrifying incident happened, not on the streets of Kabul, or Baghdad, but in Paris.
Samuel Paty, the middle school teacher, got beheaded by his own student, due the Muhmmad cartoon he showed during his lesson at school.

The recent horrifying terror of Samuel Paty, in Paris, and the terrorist attack in Austria, and the terrorist attempts in Germany, once again reminded everyone that the threat of anti-human and barbaric political movement, known as political Islam movement, is still serious.

Political Islam movement has committed many felonies and crimes against humanity over the past four decades. Women, LGBTQI groups, Atheists, ExMuslims, etc can be seen as the first and most prioritized classes of victims.

However, vanguard, modern and humanist movements against the political Islam can be observed in Middle Eastern and North African countries.

The time you are reading this article, the Political Islam movement is struggling to get more space and funds in European and North American countries. One of the most important problems we face is that the governments in the west, recognise Islamic diplomats as the representatives of the people in the middle east, therefore they have close economical and political relationships with them.

In some cases, Islamists are accredited in the west to help middle eastern refugees to integrate into host countries. Consequently, today we know many mosques and Islamic institutions which are sponsored financially by the European and North American governments.
Such a wrong policy based on multiculturalism theories, has resulted in the creation of many mosques and Islamic institutions in the west that provoke Islamism, and recruit from both refugees and citizens of the western countries.
Nowadays, due to vast propaganda system working for Islamism, criticising Islam has become so tough and somehow impossible.
We, Islam critics are getting labelled as Islamophobic and threatened by Islamists on daily basis.
The other issue of modern society is that far right and populist wings and movements see the Islamism growth in the west as a great opportunity to provoke racists and anti refugees theories.

However, despite all the mentioned problems, criticising Islam has become so popular these days.
We believe, it is vital to organise the movement and vast social awareness, against the political Islam and Islamism, and let the world hear the voice of people living under the Islamic oppressions. The governments in the west must be under pressure to stop recognising Islamic and terrorist groups , diplomats, and political parties.

We believe protecting the right of freedom of speech, including criticising Islam is a vital matter for everyone nowadays.
We believe all the Islamic organisations in all countries must be monitored, all the public funds to Islamic organisations must be cut, and any Imam and other person who promotes Islamic terrorism must be arrested immediately.
We believe the world must be united and follow a worldwide policy in order to overcome Islamism, and Islamic terrorism.
We, all Ex-Muslim organisations all around the world, and Islam critics can be seen as the front line of the global battle against Islamic terrorism, and we are happy to play role to offer solutions in order to get the global coalition against our common Islamic threat.

Milad Resaeimanesh, The Central Committee of Ex Muslims In Scandinavia Spokesperson

DÖDSTRAFF FÖR AVHOPP FRÅN ISLAM I 13 LÄNDER

TEMA: AVHOPP

Av Ulf Gustafsson

För att komma till rätta med förtrycket av ex-muslimer krävs det mer än att muslimska teologier reflekterar över sina skrifter. De 13 länder som har lagar som straffar ex-muslimer måste kritiseras kraftfullt av alla som säger sig försvara religions- och övertygelsefrihet.

Jag är övertygad om att det finns bättre och sämre religionstolkningar. De som främjar mänskligt blomstrande är bättre än de som tar död på det. Till de senare hör bokstavligen de som förespråkar dödsstraff för människor som byter eller väljer bort religiös övertygelse.

Internationella humanistunionen ger varje år ut *The Humanists International Freedom of Thought Report.* I den kartläggs hur världens länder försvarar religions- och övertygelsefriheten, med fokus på diskriminering och bestraffande av humanister, sekularister och ateister. I 2017 års utgåva kan följande läsas:

”I några länder är det olagligt att vara, eller identifiera sig som, ateist. I många fler länder är det förbjudet att lämna statens religion, fast än det inte är olagligt att vara av andra religioner eller inte ha någon religion alls. Och i dessa länder är det föreskrivna straffet för ”apostasi” (konvertera till en religion eller förklara att man inte har någon religion) ofta döden. Rapporten dokumenterar att apostasi är kriminellt i 22 länder. I tolv av dessa (Afghanistan, Iran, Malaysia, Maldiverna, Mauretanien, Nigeria, Qatar, Saudiarabien, Somalia, Sudan, Förenade Arabemiraten, Jemen) är apostasi i princip straffbart med döden. Pakistan har inte dödsstraff för apostasi, men har det för blasfemi, och beviskravet för blasfemi kan vara mycket lågt. Så i praktiken kan du dödas för att ge uttryck för ateism i 13 länder.”

Som man kan se är det i huvudsak länder som har islam som statsreligion som har dödstraff för att byta eller avstå religiös åskådning. Denna internationella bakgrund är väsentlig att känna till när man läser berättelserna som de om ex-muslimerna Mariam och Ahmad som publicerats i DN (Niklas Orrenius: Hot om döden skrämmer ex-muslimer från att lämna islam. DN 2019-01-31).

För att komma till rätta med detta krävs det mer än att muslimska teologer reflekterar över sina skrifter. De länder som har lagar som straffar ex-muslimer måste kritiseras kraftfullt av alla som säger sig försvara religions- och övertygelsefrihet.

Ulf Gustafsson
Förbundssekreterare, förbundet

KULTUR

PUSSEL-BITAR

Utdrag ur boken Unorthodox

Jag besöker äktenskapsläraren för sista gången en vecka innan bröllopet. Det är dags för den speciella, mystiska lektionen som alla brudar viskar om men aldrig diskuterar ingående. Jag är både nervös och nyfiken. Jag undrar vad hon har att berätta som min familj inte kan förmå sig att avslöja för mig. Jag förstår att det måste vara något stort, något spännande men pinsamt, något så hemligt att bara hon – kvinnan som utsetts att lära ut allt som har med äktenskapet att göra – får lov att prata om det.

Jag sitter nervöst på kanten av den hårda stolen och ser mig omkring i det sjabbiga köket för att få en ledtråd – både om hemligheten och om henne, kanske en aning om varför just hon valts ut för att förmedla dessa fördolda kunskaper. Köksbordet är täckt av förbryllande teckningar, som en ingenjörs ritningar men mindre exakta och mer skrämmande. Det är mitten av augusti och lägenheten saknar luftkonditionering, så luften är tung, tjock och unken och räcker knappt till oss båda. Bordsduken är flottig och fläckad och jag ser noga till att inte röra vid den.

När hon äntligen sätter sig mittemot mig och börjar föreläsa om äktenskapets helighet blir jag alltmer otålig. Jag vill att hon ska komma till de bra bitarna så att jag kan gå sedan, bort från det trånga köket som luktar gammal svett och sur ättiksgurka. Där jag sitter vid bordet börjar jag faktiskt få en aning om vem läraren är, om livet hon slutat leva och hur hon avundas min ungdom. Jag känner hennes förakt mot min sorglösa existens och brudlyckan jag utstrålar lika tydligt som jag uppfattar hennes iver att krossa dem. När hon spänner ögonen i mig och börjar tala om en helig plats inuti kvinnan får jag gåshud.
Mannens och kvinnans kroppar är skapade som två pusselbitar som passar ihop, säger hon. Jag hör henne beskriva en korridor och en liten dörr som öppnas till livmodern. Mekor, kallar hon den, ”källan”. Jag har svårt att föreställa mig var ett sådant system skulle vara placerat, och hon berättar om passagen som leder till ”källan” och hur man kommer in i den. Hon formar en ring av tummen och pekfingret och använder sedan pekfingret på andra handen för att visa, med löjliga, stötande rörelser. Jag gissar att detta ska föreställa den del av det hela då pusselbitarna faller på plats. Men jag kan inte förstå var den där punkten, den där passagen, är placerad på min egen kropp. Såvitt jag vet är stället där kiss kommer ut inte så tänjbart. Till sist hejdar jag henne.
”Eh, jag har inget sådant”, säger jag med ett nervöst fniss. Jag är helt säker på att jag inte har någon öppning och i så fall kan den inte vara stor nog att rymma något i samma storlek som hennes tjocka pekfinger, eller vad det nu ska representera.

Hon ser förbryllat på mig. ”Självklart har du det. Det har alla.”
”Nej, jag lovar. Jag har inget sådant.” Nu börjar jag bli ordentligt orolig. Jag börjar ifrågasätta mig själv. Kan jag verkligen ha missat öppningen hon pratar om? Hur skulle jag ha kunnat undgå att lägga märke till ett hål rakt in i kroppen? Paniken är nära. Tänk om de måste ställa in bröllopet för att bruden är född utan ”källa”? Tårar av frustration stiger medan jag fortsätter hävda att jag saknar denna mystiska kroppsdel som hon så ihärdigt försöker illustrera. Jag vill att hon ska sluta göra de där rörelserna, de verkar så obscena och motbjudande.

”Jag har inte det där som du pratar

om. Jag tror jag är född utan det. Hur skulle jag kunna ha det utan att veta om det? Jag skulle väl veta om jag hade ett hål där nere!”

”Okej.” Kallah-läraren suckar. ”Du kanske inte tror att det finns där, men det gör det. Jag lovar att du inte föddes med någon underlig defekt. Du kanske aldrig har lagt märke till det förut, men om du letar kommer du att hitta det.”

Jag vill inte leta efter något, inte i den här lägenheten med henne i rummet intill, men hon skrämmer mig. Eller snarare hänger det outtalade hotet om att min fruktansvärda deformitet ska bli en stor skandal över mig som en bödelsyxa, och jag gör som jag blir tillsagd. Jag går till badrummet, river av en bit toalettpapper från rullen och lindar det kring mitt högra pekfinger. Tveksamt undersöker jag mig själv där nere, ser till att börja längst bak och långsamt ta mig hela vägen fram på jakt efter något slags hålighet. Inget. Jag försöker igen. Förutom den naturliga klyftan som mina fingrar försiktigt följer ger inget efter. Kanske är det inte djupare än så, tänker jag, det här utrymmet där mannen måste klickas fast för att lämna en gåva vid livmoderns altare.

Jag lämnar badrummet och nickar stumt. Kanske hittade jag det faktiskt. I så fall känner jag mig lurad. Hur kan något som verkar så viktigt ha dolts för mig i alla dessa år? Varför tvingades jag upptäcka det så hastigt nu? Betyder det att det inte varit något bra att ha en mekor fram till den här stunden, men att den plötsligt blivit helig nu när jag snart ska gifta mig? Jag står framför läraren, arg och förvirrad.

Minnet av den där dagen får det att hugga till inom mig. Jag vill vara en kvinna som känner sig själv, sin kropp och sin styrka, men i den stunden delades mitt liv i två delar. Innan jag gick till äktenskapsläraren var jag bara en flicka, efteråt var jag en flicka med en mekor. Jag hade plötsligt och chockartat förstått att min kropp utformats för sex. Någon hade skapat en särskild del av min kropp för sex. Under uppväxten i Williamsburg hade jag noggrant skyddats från allt som hade med sex att göra. Vi var andliga varelser, kroppar som bar på själar. Tanken på att regelbundet under resten av mitt liv behöva konfronteras med en del av min kropp som jag aldrig funderat på – än mindre velat fundera på – stod i stark kontrast till den kyska livsstil jag haft dittills. Det var en livsstil som jag blivit bekväm med, och kroppen gjorde uppror mot förändringen. Det upproret skulle snart kosta mig lyckan och så de första fröna till det som så småningom trasade sönder mitt äktenskap.

Ur Deborah Feldman 2020 Unorthodox. HarperCollins Nordic. Publicerad med förlagets tillstånd.

Deborah Feldman

KULTUR

FÖRLOVNINGEN

Utdrag ur boken *Livets Ord*

Sommaren 1999 hade Helge något viktigt att berätta och samlade teamet. Ingen hade undgått att märka den täta kontakten mellan honom och Åsa, nu hade han fått en uppenbarelse om henne som han ville dela med de andra.

Han förklarade att det fanns en speciell ”utkorelse” över Åsa, något speciellt som alla i teamet behövde förstå. Åsa var inte vem som helst och fick inte heller behandlas så. Likt Johannes Döparen var hon en person som Gud hade ett speciellt syfte med.

Som en handling i tro hade Helge och Åsa genomfört en speciell ritual där Åsa skulle gå in i en djupare överlåtelse.

Hon och Helge hade gått dit i största hemlighet. Bara de två kände till vad som skulle hända och de hade planerat ”kärleksakten” i detalj. På Guldfynd i Uppsala hade Åsa köpt en ring med sju diamanter, ett antal som är en speciell symbol för gudomlighet och fullkomlighet. Helge hade rollen som tjänare och var det enda vittnet. Han läste först valda stycken ur bibeln. Efteråt fick Åsa själv trä ringen på sitt finger och förlovningen fullbordades.

Inuti ringen fanns inskriptionen Jesaja 62, som hänvisar till Jesaja i bibeln där det bland annat står:
Du ska inte mer kallas ’den övergivna’, ditt land ska inte mer kallas ödemark utan du ska heta min kära och ditt land ’den äkta hustrun’. För Herren har dig kär, ditt land har fått sin äkta man.

Bibelordet som stod i ringen hade Åsa pratat om tidigare i mindre heliga sammanhang. Det skulle hon ha fått till sig vid ett tillfälle efter att hennes tidigare man bedrog henne med en av hennes närmaste vänner. Efter ritualen åkte Helge och Åsa hem till hennes hus på Kullen. Där möttes de av Patrik och de berättade vad som hänt.

”Vad tänker du om det?”, frågade de Patrik.
”Det låter som en förlovning”, sa han.

Åsa såg det som en slags bekräftelse på att det var riktigt.
I juni 1999 gifte sig Peter och Emma i Göteborg och efteråt åkte de på bröllopsresa i två veckor. Samtidigt åkte Helge och Åsa med sina familjer till Helges släktstuga i Norge. Förlovningen med Jesus hade svetsat samman Åsa och Helge ännu mer och de umgicks och pratade så ofta de kunde. Men de hade ännu inte berättat för församlingen om sina insikter.

Bakom stugan fanns ett vattendrag och en dag under semestern satte de sig och tittade på vattnet. De ifrågasatte den klassiska teologin om att Kristi brud handlade om församlingen. Varför skulle Jesus som visserligen är Guds son men också en människa med känslor gifta sig med ett kollektiv.

”Borde han inte få en kvinna? Gud såg ju på Adam vid skapelsen och såg att det inte var gott för honom och därför skapade han Eva”, funderade Helge.

Han fortsatte resonera om att det ologiska i att Guds egen son inte skulle få uppleva den fröjd som är det största för många, att ha någon vid sin sida. Helge stannade upp, tittade på Åsa och utbrast:

”Om bruden är en människa så måste det vara du.”

När Emma och Peter kom hem från bröllopsresan ville Helge träffa dem. De sågs i ett mindre rum i huset på Kullen. Helge var ivrig och det märktes att han hade något viktigt att berätta:

”Vi har sökt och Gud har uppenbarat en sak.”

Efter att han hade pratat en stund kom han till slutsatsen: att bruden kunde vara en människa. Han hänvisade till Psaltaren 45, som han menade stärkte teorin, där stod bland annat om en kungadotter, en drottning som bär en dräkt av guldbrokad.

I färggranna kläder förs hon till kungen, följd av jungfrur, hennes väninnor som leds in till dig. Med glädje och jubel förs de fram, de tågar in i kungens palats.

Helge menade att det stod om en drottning som skulle vara vid Jesu sida. Kungadöttrarna som nämndes i bibelavsnittet blev senare grunden till att Åsa skulle ha tärnor i ett hov, ett entourage av kvinnor som passade upp på henne.

Emma och Peter tittade på varandra. De visste inte hur de skulle reagera men sa till slut.
”Oj, vad stort. Det är ju fantastiskt om det är så”.

Än var läran om Kristi brud ingen vedertagen sanning. Både Åsa och Helge var tydliga med att det skulle prövas och rannsakas.

”Vi kan ju inte veta att det är så och vi vill inte att ni pratar om det. Om vi har fel så kan det vändas emot oss”, sa Åsa hemlighetsfullt.

Peter sågs som en person som var kunnig i teologi och fick i uppgift att gå hem och söka vidare i bibeln, vad som stod om Kristi brud.

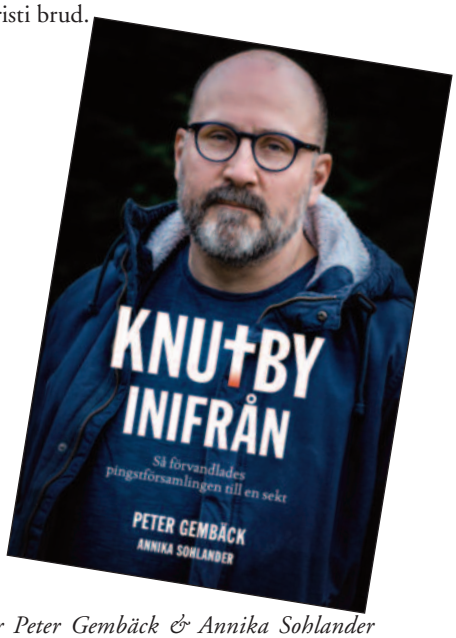

Ur Peter Gembäck & Annika Sohlander 2020 Knutby inifrån: Så förvandlades pingstförsamlingen till en sekt. Ekerlids förlag. Publicerad med författarens och förlagets tillstånd.

KULTUR

GUDS BARN –NÄR SEX BLIR RELIGION

Utdrag ur boken Sekter, hemliga sällskap och domedagsprofeter

Av Clas Swahn

Guds barn är en av de mest förvirrande men också otäckaste sekter som har verkat i Sverige. Under några år i början av 1970-talet blev sekten känd för allmänheten, inte minst efter ett framträdande i teveprogrammet *Uppdraget* då en av medlemmarna fördes in i studion med kedjor runt händerna för att inte kunna kidnappas av sina förtvivlade föräldrar som satt i publiken. Guds barns målgrupp var ungdomar vars osäkerhet och frågor inför ett annalkande vuxenliv utnyttjades.

”Children of God” leddes från USA av svenskättlingen David Brandt Berg eller Moses David som han kallade sig. Berg hade redan på 1940-talet grundat sin egen församling i Arizona, Christian and missionary alliance, men kastats ut sedan han anklagats för att ha förgripit sig sexuellt på en kvinnlig anställd. 1969 sa sig David Berg ha tagit emot en vision om att Kalifornien skulle sjunka i havet. Senare dök Berg upp i kretsen kring en tevepredikant i Kalifornien där hans sammanblandning av religion och ren kommersialism passade in. 1971 bröt dock tevepredikanten med David Berg efter nya anklagelser om sexuella övergrepp.

Berg, som också var uttalad antisemit, omgavs under hela sitt liv av anklagelser om sexuella övergrepp från en rad personer men ansåg sig själv vara Guds utsände på jorden och därmed fläckfri. Det var också Berg som tolkade Bibelns text åt medlemmarna. Allt han skrev upphöjdes genast till Guds ord och från USA och senare England styrde han de utländska grupperna med järnhand.

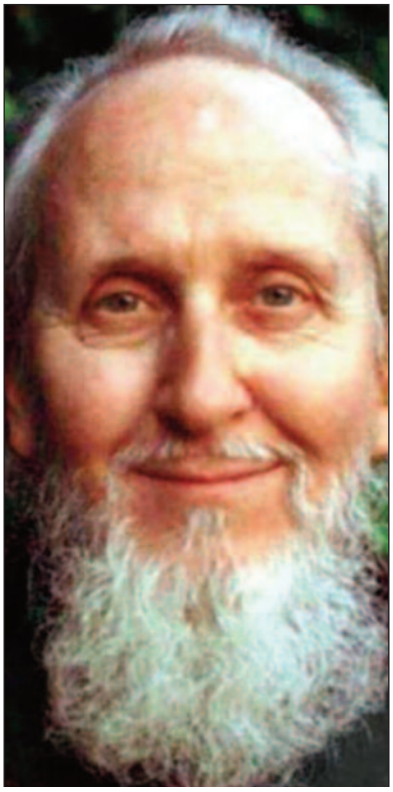

David Brandt Berg

Guds barn bildades i Kalifornien 1968 och hade under 70-talet grupper boende i kollektiv i Stockholm, Göteborg, Malmö och Skillingsfors i Värmland. Huset i Skillingsfors, en mil från norska gränsen, var egentligen ett gästhem som ägdes av en äldre kvinna, men det gjordes snart om till något av en bas när sekten flyttade in där i januari 1972. Här placerades sektens tryckpress och det var hit de amerikanska ledarna kom för att gömma sig när de hamnat för mycket i hetluften. Utan att betala ett öre stannade ett trettiotal sektmedlemmar kvar där i flera år, men våren 1975 tvingades sektmedlemmarna lämna högkvarteret sedan massmedia uppmärksammat det. De pengar som kom in från de ”frivilliga” donationer som alla nya medlemmar förväntades göra försvann i ledarnas fickor.

Mycket av förkunnandet genomfördes med hjälp av mobila team som reste genom landet för att sprida läran och dela ut de så kallade Mobrev som trycktes i Skillingsfors. Breven skrevs av David Berg från hans gömställe i London och totalt producerade sektledaren över 3 000 sådana små brev.

Mo-breven var en blandning av skrivna budskap och tecknade serier. Titlarna var minst sagt förvirrande: Vem sköt Kennedy?, Horan Amerika, Bergs brud, Häng me’ mamma – bränn din behå me’samma. I en serieruta uppmanar David Berg män som hade svårt att få sin fru i säng att fylla henne med vin. Efter det sluddrar kvinnan på teckningen: ”Kom, hick, älskling, hick, så tar vi, hick, ett nummer!” Berg uppmanade också kvinnor att klä sig lätt och visa så mycket av sin kropp som möjligt. Kvinnan sågs som mannens egendom och för en utomstående var det mycket svårt att förstå var sektens religiösa budskap egentligen fanns. ”Det går en gubbsjuk ton genom breven”, skrev Vår Kyrka i en artikel om sekten 1974.

Så vilken lära var det då som förkunnades av David Berg? En hel del står att känna igen från den kristna Bibeln men det allra mesta är tolkningar av David Berg själv kryddat med politik, mycket sex och en hel del teckningar. Den enda version av Bibeln som Guds barns medlemmar var tillåtna att läsa var King James version från 1611.

Enligt Guds barn är vår jord på väg mot undergången såväl andligen som fysiskt. I en intervju i Expressen i oktober 1974 beskriver en medlem sig och de andra på det här viset: ”Vi är drop-outs, avhoppare från det här ruttna samhället som förpestar luften, förstör vattnet och mördar barn.”

Som så många andra sekter gav man också akt på de tecken som himlen hade att bjuda. När den ljusstarka kometen Kohoutek började avteckna sig på natthimlen i slutet av 1973 förkunnade David Berg att detta var tecknet på om inte hela jordens så åtminstone Amerikas undergång. En nedräkning började i väntan på att USA skulle förgöras som straff för sin kapitalism och materialism. De syndiga invånarna fick rådet att emigrera snarast möjligt.

När så jorden inte gick under och kometen bara blev en svårobserverad fläck på himlen konstaterade David Berg i skriften Kometens utsaga att det var han och Guds barn som hade räddat världen: ”Vem varnade världen? Vi gjorde det! Vi fick ut varningen från den ena änden av den här världen till den andra, och världen blev varnad genom våra ord! Fattar du det? Så Herren behövde inte ens låta kometen uppträda!”

År 1973 hade ändå bjudit på en rad illavarslande tecken, till exempel torkan i Etiopien och Bangladesh samt att flera presidenter dog eller avgick. Händelserna var ett straff från Gud som flyttade monsunregnen långt ut till havs för att straffa de arma människorna i Afrika och Asien. Varför Gud valde att bestraffa människor i länder som redan led svårt kom det aldrig någon förklaring på från David Berg.

Nu lät sig inte David Berg nedslås av den uteblivna katastrofen utan profeterade också om Jesus snara återkomst som han satte till 1993, möjligen hösten 1994 eller kanske 1995. Vid sin egen sida för att möta den återvändande Kristus skulle David Berg ha Libyens dåvarande ledare Muammar Khadaffi, en man som han ömsom kallade för Antikrist och ömsom för Guds utvalde profet i sina skrifter. Klarare än så blev det inte när David Berg predikade.

Överhuvudtaget ser Guds barn de flesta stora händelser i världen som ingripanden från Gud. Hitlers utrotning av judar och hela det andra världskriget kallar David Berg för ”smisk från Herren” i ett Mo-brev.
I ett brev som skickades ut av Guds barn den 18 september 1975 räknade organisationen upp sju punkter som skulle beskriva sektens tro. En av punkterna, ”försaka allt för att leva tillsammans”, visade vilket liv den nya medlemmen kunde vänta sig. Här gällde det att helt inrikta sig på ett liv tillsammans med Guds barn medan den familj man en gång lämnat skulle glömmas, och detta så snart som möjligt. Nya medlemmar fick skriva under ett avtal där de förband sig att göra sig av med alla sina ägodelar. I avtalet stod också att ”Du måste stillatigande och utan dröjsmål åtlyda dina överordnade i Herren om du önskar fortsätta som medlem i gruppen”. Det gällde alltså att lyda David Berg och hans närmaste om man inte skulle straffas.

Ofta skickades pojkarna och flickorna ut för att tigga ihop pengar, men viktigast var att dela ut PR för sekten och att sälja Mo-breven. I praktiken blev medlemmen snabbt livegen. Man fick inte uttala sig utan godkännande från den lokala ledaren. Alla order från ledarna måste lydas utan frågor, pojkar och flickor kunde giftas ihop utan att själva kunna hindra detta och varje dag skulle ägnas åt arbete för sekten. Barn som föddes inom sekten blev allas ansvar och de små uppfostrades i Skillingsmark med hjälp av Montessorimetoder.

Liksom inom flera andra sekter tvingades den nya medlemmen att byta namn, vilket i Guds barns fall skedde genom att man på måfå slog upp en sida i Bibeln, satte fingret på en rad och tog det namn som låg närmast.

I februari 1978 hade David Berg meddelat att sekten skulle byta namn från Guds barn till Kärlekens familj. Budskapet var dock fortfarande detsamma. När Aftonbladets reporter samma år mötte ett kollektiv i Malmö fick hon veta att medlemmarna inte ville ha ett vanligt ”borgerligt arbete” eftersom det inte fyllde livet med mening. Istället levde de på gåvor och på att sprida broschyrer med David Bergs budskap: Vägen till Gud går genom fri sex.
I Aftonbladet den 14 februari 1983 berättade en avhoppare om hur allt inom Kärlekens familj verkade gå ut på sex. Sektens lokala ledare hade tillgång till vilken kvinna han ville inom kollektivet. I David Bergs skrifter förespråkades barnsex och aga.

Genom att skilja de nya medlemmarna från sina familjer drog Guds barn på sig mycket kritik, och flera försök att ta tillbaka barn och släk-

tingar gjordes av oroliga föräldrar. I en 64 sidor tjock rapport som New Yorks justitieutskott publicerade på uppdrag av dåvarande guvernören Nelson Rockefeller i mitten av 70-talet beskrevs Gud barn som en sekt som utsätter sina medlemmar för ”hjärntvätt, misshandelshot och sexuella övergrepp”. Först 1986 förbjöd sekten uttryckligen sex mellan vuxna och minderåriga.

En som vittnat om David Bergs brott är hans egen styvson Ricky Rodriguez, som i en artikel anklagade Berg för en rad sexuella övergrepp. Ricky Rodriguez själv drabbades också av sektens övergrepp och bilder på honom då han utsattes för en del av dessa trycktes i en läsebok för barn som Guds barn publicerade under titeln The Story of Davidito. 2005 mördade Rodriguez en av sina kvinnliga plågoandar innan han själv begick självmord några timmar senare.

I Sverige gick det så långt att Högsta domstolen i november 1987 gav en 11-årig flicka en ny pappa för att befria henne från sektens inflytande. Flickans far var predikant hos Guds barn och domstolen ansåg att det var bäst för henne att adopteras av sin mammas nye man istället för att ha kvar sin biologiska pappa. Mamman själv hade då varit medlem i sekten under sex år där hon förnedrats och utnyttjats. Bland annat tvingades hon resa till Portugal för att arbeta som ”Guds hora”. Efter ett missfall skickades hon hem till Sverige där hon slutligen lyckades ta sig ur sekten. Samma år som HD:s dom kom upphörde också sekten med att utnyttja sina kvinnliga medlemmar som ”horor för Jesus”.

Nu blev Guds barn aldrig särskilt stort i Sverige. Totalt lockade man närmare 200 medlemmar när sekten var som störst och i dag finns endast ett dussintal kvar. Flera av ledarna var influgna från USA och kunde tack vare att de tillhörde en religiös sekt, som också garanterade deras uppehälle, få förlängt uppehållstillstånd av det svenska invandrarverket. Efter hand kom dock sekten att spridas till Asien där flera länder kastade ut medlemmarna.

När David Berg 75 år gammal avled 1994 togs rörelsen över av hans fru Karen Zerby. Sedan 1977 har Guds barn bytt namn flera gånger. Under åren 1978 till 1981 gick sekten under namnet The family of love, för att mellan 1982 och 2003 kalla sig The family. I dag verkar sekten under The family international och har givetvis en egen hemsida där man bland annat ägnar sig åt att fortsätta försöka hitta tecken på jordens snara undergång. ”Varje år ser vi hur allt fler förutsägelser från profeter och astrologer – och Bibeln – fullbordas runt om oss”, skriver man bland annat. Att man har sagt sig se tecknen i mer än 30 år nu bekymrar inte sekten, som på hemsidan påstår sig ha 10 000 vuxna medarbetare i över 100 länder.

Som så många andra sekter tror man sig leva i de yttersta dagarna då Jesus ska återvända till jorden och syndare ska skiljas från rättfärdiga. Innan Jesus kommer tillbaka måste jorden genomlida sju år av Antikrist och dennes styre. Antikrist skapar under sin tid vid makten en världsregering men efter tre och ett halvt år tas han helt över av Satan och enorma naturkatastrofer kommer att börja skaka planeten. I slutet av de sju åren hämtar Herren upp sina rättrogna till himlen varefter Jesus och Antikrist möts i det sista stora slaget vid Harmagedon där Jesus vinner och sedan härskar över jorden i tusen år. Dessa tankar är inte särskilt originella utan återfinns hos många fundamentalistiskt kristna grupper.

Medlemmarna själva ser sig som soldater i denna kamp mellan gott och ont.

Att sekten bytt namn och tagit sig ut på nätet är ingen garanti för att den förändrat sina grundläggande värderingar. På dess hemsida beskrivs sektens historia som ”färgstark” och David Berg kallas ”Fader David”. Men det står inte ett ord om de felaktiga profetiorna, det sexuella utnyttjandet och envåldshärskande som gruppen ägnat sig åt. Inte heller tar man avstånd från alla de grymheter som utförts i sektens namn genom åren. I dag för den prydliga sajten tankarna till ett företag. Här säljs häftiga filmer för barn, böcker för en vuxen publik och färgglada affischer. Förvandlingen från en bespottad sekt som delade ut pornografiska flygblad, ledd av en gubbsjuk, självutnämnd Gud är i full gång.

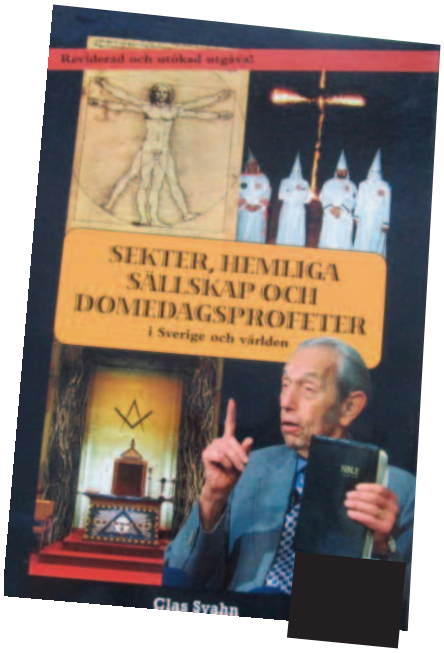

Ur Clas Svahn 2020 Sekter, hemliga sällskap och domedagsprofeter. Semic (E-bok).
Publicerad med författarens tillstånd.

KULTUR

VÄGEN UT

Utdrag ur boken *Livets Ord*

Av Per Kornhall

”Varför... Vad tjänar du på detta? Känner du glädje i hjärtat över vad du ställt till med? …Din fru har ju alldeles rätt. Du är avfällig så det dundrar om det. Jag tror professorn har fått för mycket i skallen nu.”

”Att som du gå ut offentligt med kritik mot dina medsyskon och dessutom dra dom inför domstol är verkligen inget som Biblen uppmuntrar till, tvärtom Paulus varnar oss för att dra varandra inför rätta och förtal står på listan över de sju dödssynderna.”

(**Citaten från två mejl** jag fick när jag anmälde Livets Ords skola till Skolverket).

Det är svårt att svara exakt på när jag började tvivla på Livets Ord. Det skedde av många anledningar, på många sätt och genom en process som varade under lång tid. Kanske såddes ett frö den dagen en gammal kompis ringde upp och berättade vad Ulf Ekman hade gjort mot en familj, fast jag då inte ville lyssna eller tro på vad han sa. Kanske var det när jag läste böcker från andra kristna traditioner som hade en mer sund tro också under tiden jag var fanatisk medlem? Eller började med att jag kunde se att trosbudskapet som Ekman & Co förmedlade var en extrem förenkling och bara en av tusentals olika tolkningar man kan läsa ut ur bibeln? Var det för att jag till slut, efter att ha varit med tillräckligt länge, tordes säga både till mig själv och till min omgivning att inga av alla de hundratals profetior som Ulf Ekman hade strött omkring sig genom åren verkligen hade blivit uppfyllda, i alla fall inte

fler än vad slumpen kunde orsaka? Kanske hade jag tröttnat på att den stora väckelsen aldrig kom eller på att pastorerna hade höga löner medan jag var fattig samtidigt som jag gav mina pengar till de redan rika pastorerna? Var det för att jag, trots att man predikade hur rika alla skulle bli, bara såg fattigdom och besvikna människor som trott på löften från Gud om skörd på de pengar de gett till Livets Ord? Var det för att jag trots allt tal om helanden och mirakler själv aldrig sett eller upplevt något sådant? Tvärtom hade jag hört människor säga att de blivit helade sedan dog i sina cancrar några månader senare. Kanske var det den omänskliga läran, alla krav på perfektion och Ulf Ekmans uppblåsta och självgoda personlighet? Eller den intellektuella leda som jag upplevde av att alla tänkte lika och till och med klädde sig likadant som honom. Skaffade han sig skägg så vips så gjorde en stor del av männen i församlingen det, skaffade han hund så skaffade alla andra hund. Hade någon av de inflytelserika pastorerna en dyr reservoarpenna så skaffade alla strebers sig den och så vidare. Berodde det på det faktum att minsta vink från Ulf Ekman lyddes utan en sekunds eftertanke? Var det den nästan komiska dyrkan som han åtnjöt och verkade trivas mycket bra med? Eller att mina nu påbörjade universitetsstudier gjorde att jag förstod att mycket av det man från predikstolen sade om vårt ursprung eller om vetenskap och biologi var skrattretande dumt? Kanske att jag insåg att ingen av mina bekanta inom rörelsen hade några riktiga vänner utanför den? Att vi var en isolerad klick med människor vars beteende jag ibland skämdes över?

Det var allt detta och ännu mer som gjorde att jag till slut lämnade den organisation som jag tillbringat 17 år av mitt liv i. Frigörelsen var en process som varade många år där jag återfick mer och mer av min personliga frihet och återvann mig själv. 1994 var det år då saker och ting på allvar började förändras. Jag fattar äntligen ett förnuftigt beslut efter åratal av beslut färgade av trosrörelsens mera fanatiska idéer. Jag bestämmer mig för att börja läsa på universitet. Efter att funderat på att bli journalist eller lärare i samhällskunskap kom jag lite av en slump in på gymnasielärarprogrammet med inriktning mot kemi och biologi. Jag kände mig väldigt glad och det rörde vid någonting fundamentalt inne i mig. Det intresse jag i hela mitt liv innan jag blev sektmedlem hade haft för naturvetenskap och speciellt biologi fick nu en chans att vakna till liv. Jag började studera något jag själv tyckte var roligt, jag fick börja använda min hjärna, göra det kritiskt började på allvar komma i kontakt med människor utanför rörelsen.

Men det skulle dröja ända till våren 2000 innan jag vågade ta det slutliga steget ut i frihet. Varför så lång tid? Det finns många skäl till det. Jag visste att det skulle orsaka problem i mitt äktenskap och att jag skulle bli ifrågasatt av människor som jag hade umgåtts med i många år. Det var naturligtvis också svårt att erkänna för mig själv att jag hade varit med i en sekt. Jag tror att det är ett vanligt skäl till att man försöker vara kvar så länge som möjligt. Även en kritisk medlem försöker hela tiden snickra ihop anledningar för att kunna stanna inne i sektens verklighet och slippa erkänna hur det verkligen ligger till.

I början hade jag inte heller en aning om hur starka de tillbakahållande psykologiska krafterna kunde vara. Som så många sektmedlemmar före mig så trodde jag att om jag bara berättade för ledningen, mina vänner och min familj vad jag hade insett, skulle de alla förstå hur det var ställt och allt skulle bli förändras och bli bra. I Tyskland fanns under andra världskriget ordspråket ”wenn das der Führer wüsste”, som betydde ungefär att om bara Hitler visste om något skulle han inte tillåta det. Problemet är bara att i en organisation av Livets Ords karaktär, precis som i Hitlertyskland, är det inte bara så att ledaren vet – utan det är också han som har bestämt att det ska vara just så. Jag var inte alls beredd på det som skulle komma utan blev helt chockerad. För det som slutligen övertygade mig om att Livets Ord var en sekt var det som skedde runt mig när jag började vara kritisk mot organisationen och ta stegen bort från den.

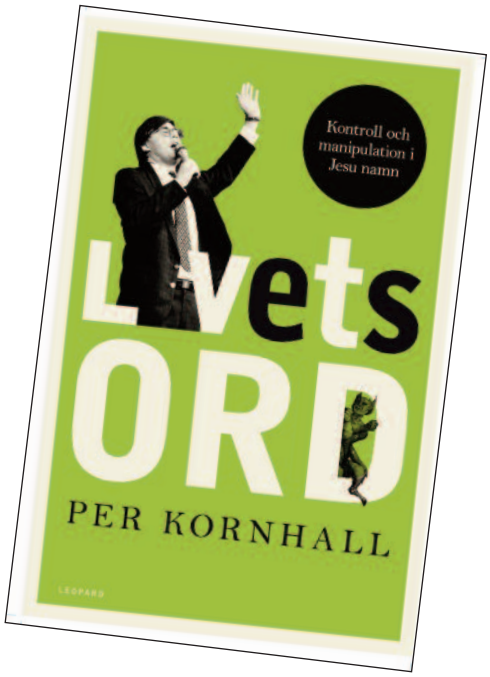

Ur Per Kornhall 2010 Livets Ord: kontroll och manipulation i Jesu namn. Leopard.
Publicerad med författarens tillstånd.

KULTUR

Genom den trånga porten

Recension av boken *Genom den trånga porten*

Armstrong kan vara bekant för många genom hennes många olika böcker om Gud. I synnerhet behandlar hon i dem kristendom, islam och judendom. Men i *Genom den trånga porten* skriver hon självbiografiskt. Armstrong tillbringade sju år i kloster, från det att hon var sjutton år.

Strikt räknat var inte klostergemenskapen (som förblir namnlös boken igenom) en nunneorden i katolsk mening, utan någon form av systraskap. Men i all väsentlig mening levde Armstrong en nunnas liv i en strikt kommunitet.

Det är ingen charmerande bild som målas upp av hennes tillvaro. De som ska stå för den yppersta formen av gudshängivelse uppvisar kärlekslöshet, kyla, strikthet. Lydnaden inför klosterreglerna och traditionen är oftast rigorös. Så får man till exempel inte rätta den väckarklocka som används: den måste varje kväll ställas på ringning genom uträkningar i relation till den rättgående klocka som finns i närheten. Att ställa klockan rätt är inte tillåtet.

De självmördande aktiviteter och den ineffektivitet som ska få nunnorna att ödmjukas är förfärande. Så får Armstrong i uppgift att skura en redan ren trappa. Inte med skurborste. Utan med nagelborste. För att inte tala om det intellektuella självplågeri som det innebär för Armstrong att – som den intellektuella människa hon är – tvinga sig att inrätta sitt förnuft efter rätt åsikter, enligt klostrets mening.

Men mest slående är ändå den kärlekslöshet inför andra människor som ses som ett ideal. Det är förbjudet för nunnorna att odla vänskap med andra nunnor. Kylan är ett ideal.

"När allt kommer omkring så finns det ingen människa som helt kan tillfredsställa oss, förstår du. Det kan bara Gud. Och ju tommare hjärtat är på kärlek till andra, desto mera kan Han uppfylla det med sin kärlek." (sid. 213)

Orden kommer från Armstrongs föreståndare.

Boken svämmar över av det asketiska ideal som är så förhatligt för oss som värdesätter livet. Nunnorna åsidosätter sin tillvaro nu för hoppet om en tillvaro med Gud längre fram. Så blir nunnelivet ett liv som levande död.

Armstrong får förmånen att studera. Nunnorna driver skolor och det kan väl tänkas sannolikt att ledningen tänkte sig att Armstrong skulle passa som lärare. Men genom att återigen få kontakt med litteraturen väcks hennes kritiska sinne alltmer till liv igen. Hon börjar hysa invändningar. Hon blir kritisk. Och till sist kommer hon dithän att hon lämnar nunneorden och ger sig ut och börjar leva igen.

Rent personligt är den här boken mycket gripande för mig. Armstrong blev nunna vid sjutton års ålder och blev kvar som sådan i sju år. Själv fastnade jag i fundamentalistisk kristendom vid fjorton, femton års ålder och blev kvar till tjugoårsåldern. Vi fick båda vår ungdomstid förvrängd av en strikt kristendom som vi lade på oss själva. Men jag är övertygad om att boken äger intresse för en stor läsekrets; både de som är intresserade av religion och de som främst intresserar sig för psykologi kan nog få svårt att lägga ifrån sig Armstrongs vittnesbörd.

I dag är Armstrongs nunneorden moderniserad. Men andra, strikta ordnar finns kvar. Det evangelium kommuniteterna står för är fördärvat och tömt på liv och glädje, Gud give att de fick se att det finns mer i livet än död och väntan på det som de intalar sig finns sen.

Karen Armstrong 2005 Genom den trånga porten: Mina sju år i kloster. Forum.
Andreas Creutz, litteraturstuderande

KULTUR

ANDRA BÖCKER OM AVHOPP

• Ayaan Hirsi Ali 2006 En fri röst: Min självbiografi. Bonnier Fakta.

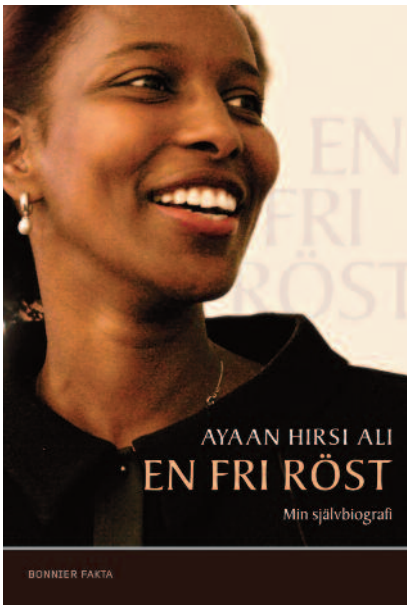

”Det här är historien om mitt liv. Det handlar om vad jag upplevt, vad jag har sett och varför jag tänker som jag gör. Det finns ett och annat jag vill klargöra, saker jag vill ställa till rätta, men jag vill också berätta för folk om en annan värld och om hur den verkligen är.”

”Folk frågar mig om jag går och bär på en dödslängtan, eftersom jag säger de saker jag säger. Svaret är nej; jag vill gärna fortsätta leva. Men det finns saker som måste sägas, och ibland blir tystnaden orättvisans medbrottsling.”

Ayaan Hirsi Ali personifierar kampen för ett fritt och självständigt liv som muslimsk kvinna i väst. Det här är historien om hur denna unga kvinna målmedvetet och konsekvent befriat sig från en ålderdomlig och tvingande kvinnosyn och blivit en internationell symbol för kvinnokamp över hela världen. Ayaan är också kvinnan bakom filmen *Underkastelse del 1*, som fick en muslimsk extremist att på öppen gata mörda regissören Theo van Gogh. Ett dödshot är riktat även mot Ayaan Hirsi Ali, ett hot som tvingat henne att gå under jorden och ständigt omge sig med livvakter.

• Ayaan Hirsi Ali 2011 Nomad: en personlig resa genom civilisationerna. Bonnier Fakta.

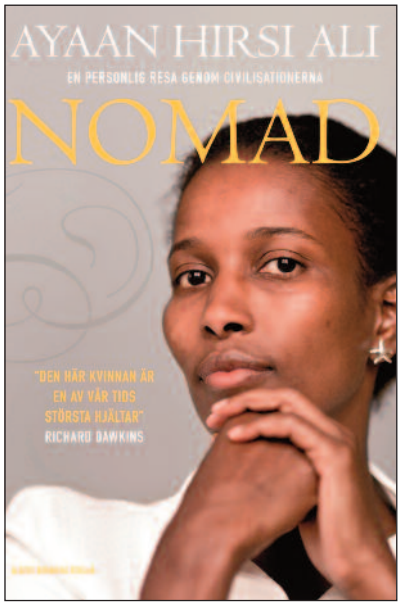

I Nomad berättar Ayaan Hirsi Ali om de svårigheter invandrade muslimer i västvärlden möter, hur man som muslim blir misstänkliggjord och sedd som medskyldig till terrorattacker och det heliga kriget. Skildringen utgår från hennes egen historia. Hon är mycket självutlämnande när hon beskriver sin familjs öde: En familjemedlem har aids, en annan har blivit åtalad för mord på sin man och en tredje skickar alla pengar han tjänar tillbaka till sin klan i Somalia. De bor alla i väst, men deras hjärtan finns någon annanstans. De drömmer om ett Somalia som aldrig har existerat. Kommer de någonsin att finna sig tillrätta i sina hemländer? Det känns osannolikt. Det här är den fristående fortsättningen på hennes självbiografi *En fri röst.*

• Tara Westover 2019 Allt jag fått lära mig. Natur & Kultur.

Allt jag fått lära mig har rosats av kritiker över hela världen, låg etta på Barack Obamas sommarläslista 2018 och översatts till 26 språk. Den är en gripande skildring av en ung människas strävan efter kunskap, om att formas som människa, om familj, lojalitet och självförverkligande.

Boken är den amerikanska författaren Tara Westovers internationella bästsäljare om en uppväxt där hon lär sig att förbereda sig för domeda-

gen istället för att plugga matte och historia och umgås med andra barn. Hennes storebror blir den som kommer hem med nyheten att det finns en annan värld bortom gården – en värld som kan ge henne ett helt annat liv.

På en gård vid bergets fot i Idaho bor Tara Westover med sina föräldrar och sex syskon. På somrarna hjälper hon sin mamma att koka örter och på vintrarna arbetar hon i sin pappas skrotverkstad. När hon får ett stålrör genom benet, eller när hennes storebrors ben börjar brinna, åker familjen inte till sjukhuset, hennes mamma behandlar såren med örtomslag. Familjen är mormoner och survivalists – de lever helt avskärmade från samhället. Tara är 17 år när hon för första gången sätter sin fot i en skola. Hon har aldrig hört talas om Förintelsen, Kennedy eller Martin Luther King.

• Charlotte Essén 2008 Sektbarn: ett reportage om de utvalda för paradiset. Moment förlag.

Lisa, Maja, Agnes, Leo, Cecilia, Sandra, Christoffer, Jennifer...

Här samlas deras historier om barndomen i olika sekter – Knutby Filadelfia, Jehovas vittnen, Finlands förebedjare, Hare Krishna och Familjen. Det handlar om förnedring, skrämsel och utnyttjande i religionens namn. Sekterna har en likartad syn på barn, trots olika dogmer. Den gemensamma nämnaren är barnens utsatthet och ledarens oinskränkta makt.

Maja tvingades knacka dörr och predika jordens undergång, Agnes levde hela tiden med skräcken för demoner. Leo blev bortgift som sjuttonåring och hans uppväxt fylldes av djävulsutdrivningar och hot. Sandra utsattes för misshandel och grov omsorgssvikt, isolerades från omvärlden och fråntogs sina grundläggande mänskliga rättigheter. Christoffer skickades ensam som sjuåring till sektens skola i Indien, där han utsattes för fysisk och psykisk misshandel under flera år. Jennifer separerades från sin familj och flyttade mot sin vilja runt hela världen i isolerade kollektiv, utsattes för systematisk misshandel och förvägrades grundläggande utbildning.

Intervjuavsnitten avslutas med en faktadel om respektive sekt.

Här berättar också personer med kunskap från sekter, religiös fundamentalism och extrema grupper om sina erfarenheter, liksom representanter för polis, rättsväsende, psykiatri, stödverksamheter samt svenska och norska Rädda barnen. I teoriavsnitten görs en grundlig genomgång av forskning, svenska och internationella utredningar, jämförelse mellan sekter i relation till Barnkonventionen och BBiC - Barns behov i centrum. Här beskrivs dessutom flera uppmärksammade internationella sekthändelser med ett barnperspektiv, där barnen ofta har glömts bort av samhället och i medias rapportering.

Sektbarn är en akut varning om vad som kan hända när fundamentalistiska grupper isolerar sig utan insyn och på egna villkor uppfostrar barn.

• Megan Phelps-Roper 2019 Unfollow: a journey from hatred to hope, leaving the Westboro Baptist Church. Riverrun.

(Finns bara på engelska.)

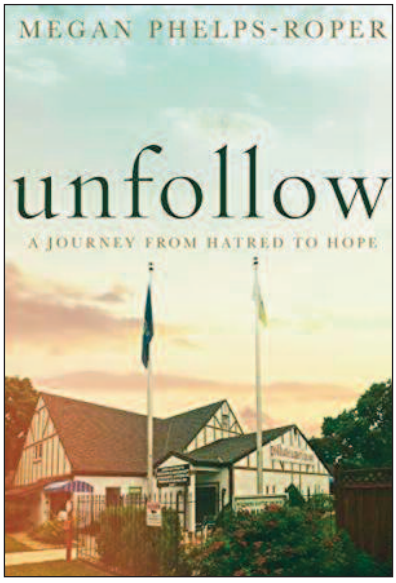

It was an upbringing in many ways normal. A loving home, shared with squabbling siblings, overseen by devoted parents. Yet in other ways it was the precise opposite: a revolving door of TV camera crews and documentary makers, a world of extreme discipline, of siblings vanishing in the night.

Megan Phelps-Roper was raised in the Westboro Baptist Church – the fire-and-brimstone religious sect at once aggressively homophobic and anti-Semitic, rejoiceful for AIDS and natural disasters, and notorious for its picketing the funerals of American soldiers. From her first public protest, aged five, to her instrumental role in spreading the church's invective via social media, her formative years brought their difficulties. But being reviled was not one of them. She was preaching God's truth. She was, in her words, 'all in'.

In November 2012, at the age of twenty-six, she left the church, her family, and her life behind.

Unfollow is a story about the rarest thing of all: a person changing their mind. It is a fascinating insight into a closed world of extreme belief, a biography of a complex family, and a hope-inspiring memoir of a young woman finding the courage to find compassion for others, as well as herself.

• **Lawrence Wright 2013 Going clear: Scientology, Hollywood, and the prison of belief. Vintage.**
(Finns bara på engelska.)

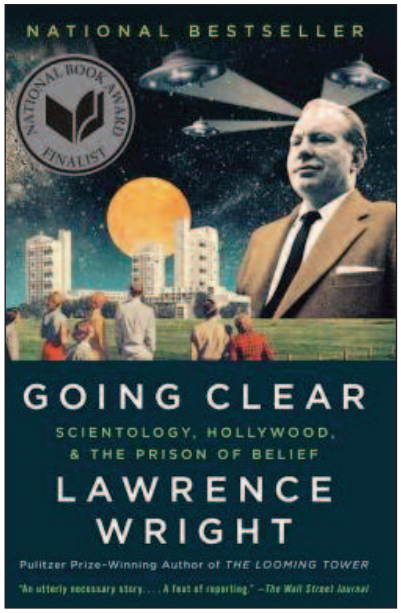

Scientology presents itself as a scientific approach to spiritual enlightenment, but its practices have long been shrouded in mystery. Now Lawrence Wright--armed with his investigative talents, years of archival research, and more than two hundred personal interviews with current and former Scientologists--uncovers the inner workings of the church. We meet founder L. Ron Hubbard, the highly imaginative but mentally troubled science-fiction writer, and his tough, driven successor, David Miscavige. We go inside their specialized cosmology and language. We learn about the church's legal attacks on the IRS, its vindictive treatment of critics, and its phenomenal wealth. We see the church court celebrities such as Tom Cruise while consigning its clergy to hard labor under billion-year contracts. Through it all, Wright asks what fundamentally comprises a religion, and if Scientology in fact merits this Constitutionally-protected label. Brilliantly researched, compellingly written, *Going Clear* pulls back the curtain on one of the most secretive organizations at work today.

Vad kan vi lära av Human-Etisk Forbund?

Av Ulf Gustafsson

I november nådde vår systerorganisation Human-Etisk Forbund milstolpen 100 000 medlemmar. De är med stor marginal den medlemsrikaste humanistorganisationen i världen - vilket inte är liten bragd i ett mindre land som Norge.

Human-Etisk Forbund (HEF) bildades 1956, men redan fem år tidigare startades i landet verksamhet med borgerlig konfirmation. Den nystartade organisationen riktade sig till dem som hade en etik fri från religion. Verksamheten skulle bestå av upplysning om humanistiska tankesätt och övertygelser, samt praktisk verksamhet som fyller behov hos människor med en humanistisk livssyn. Ceremoniverksamhet var från början en ryggrad i förbundet.

Under de första två årtiondena var medlemstillväxten långsam. Organisationen bestod 1975 av 1 500 medlemmar, men vid trettioårsjubileum hade det ökat till 30 000 medlemmar. En bidragande orsak var att i och med en ny norsk lag om livssynssamfund 1981 blev organisationen erkänd och fick statligt stöd.

Idag har HEF huvudkontor i Oslo och 17 regionskontor, under dessa finns sammanlagt cirka 12 lokalavdelningar. Totalt har de cirka 100 anställda. I Norge genomgår 12 000 15-åringarna årligen en humanistisk konfirmation, 20% av årskullen. HEF är väletablerade bland tros- och livssynssamfunden, efter norska statskyrkan och katolska kyrkan är numera Human-Etisk Forbund Norges tredje största livsåskådningssamfundet.

Det finns många lärdomar att dra från deras framgångar som organisation. Följande fem är de jag anser är väsentligast. För det första att det i finns ett stort intresse att engageras sig och vara medlem i en humanistisk livsåskådningsorganisation. Norge är inte helt jämförbart med Sverige. De har en statskyrka och kulturen verkar fortfarande mer präglade av religion och tradition. Lite mindre individualistisk. Tre fjärdedelar av ungdomarna konfirmerar sig, i Sverige är det en fjärdedel. Trots olikheterna borde det finnas ett större behov av en icke-religiös livsynsorganisation på humanistisk grund även i grannlandet Sverige.

För det andra att det är viktigt att ha praktisk verksamhet. Konfirmationsverksamheten innebär att tusentals norrmän kommer i kontakt med HEF i ett positivt och seriöst sammanhang. Konfirmationen kommer förmodligen fortsätta tappa i intresse i Sverige, men ceremoniverksamheten kan fylla samma funktion. Det finns även annan praktisk verksamhet att utveckla, exempelvis hjälp- och stödverksamhet, samt manifestationer.

Praktisk verksamhet kräver en stabil och aktiv organisation, vilket är den tredje framgångsfaktorn. Ett centralkontor kan ge stabilitet, men det är ute i de olika lokalavdelningarna som det viktiga praktiska arbetet förverkligas. Det är nödvändigt att synas lokalt runt om i landet. För detta behövs aktiva medlemmar som inspirerar och träffar människor i verkliga livet. För att locka aktiva medlemmar behöver man göra saker som uppfattas betydelsefullt och skapar positiv energi.

För det fjärde är ett erkännande av staten betydelsefullt. Det innebär att sekulära och religiösa livsåskådningsorganisationer ges möjlighet att verka på likvärdiga villkor. Rätt att förrätta juridiska vigslar ökar intresset för humanistiska vigselceremonier. Jämbördigt deltagande med religiösa i olika tros- och livssynssamarbeten möjliggör att sekulär humanism blir en *livsåskådning* som samhället i stort behöver förhålla sig till, exempelvis vid nationella kriser.

Slutligen är det viktigt att uppfattas som en seriös livssynsorganisation. Inte i första hand som mer eller mindre osympatiska religionskritiker. Human-Etisk forbund bedriver opinionsbildning på liknande sätt som Humanisterna, med nästan helt överensstämmande åsikter. Deras huvudfokus har varit arbetet mot statskyrkan och dess konsekvenser, exempelvis kristendomens dominans i skolans religionsundervisning. Den spetsigaste och konfrontativaste religionskritiken har de lämnat till andra. I Norge finns organisationen Ateistene (tidigare under namnet Hedningsamfunnet). I Sverige är deras motsvarighet olika facebookgrupper, inte lika välorganiserade.

Dessa olika lärdomar från Norge samverkar och stöttar varandra. Humanisterna i Sverige har redan grunden för att vara den självklara livsåskådningsorganisationen för människor som vill stödja och engageras sig utifrån en sekulär humanistisk övertygelse. Vi är idag den enda organisationen i Sverige som målmedvetet och långsiktigt organiserar ceremoniverksamhet, folkbildar och påverkar politiska beslut med grunden i humanism, sekularism och vetenskap.

Med inspiration från vår norska systerorganisation borde på sikt 100 000 medlemmar inte vara en omöjlighet, även i Sverige.

Ulf Gustafsson, förbundssekreterare

VITAL DEMOKRATI

Av Anders Källström

Ett bra liv kräver ett bra samhälle. Ett bra samhälle kräver en vital demokrati. Det går dessvärre åt fel håll med demokratin i världen. Sverige har en av världens starkaste demokratier, men missnöjet hos svenska folket ökar. Det måste vi humanister ta på allvar.

Demokratin tjänar oss väl. Ännu i världshistorien lär inte två demokratier ha krigat mot varandra. Det är logiskt. De som drabbas värst av krig är ju de som har den yttersta makten i en demokrati. När människor inte behöver ägna sig åt krig och åt konsekvenserna av krig, kan de prioritera ekonomin. Det lägger förstås grunden till en god välfärd och ett i övrigt bra liv.

Dessutom har ju alla på Jorden, enligt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, rätt att kräva demokrati. Men, även om demokrati är en mänsklig rättighet behöver den försvaras med goda argument.

Demokratin i världen utvecklades väl från Andra världskrigets slut till för drygt tio år sedan. Den positiva utvecklingen accelererade till och med efter Järnridåns fall 1989. Många av oss hoppades att den så kallade arabiska våren i början av 2010-talet skulle ge de så kallade MENA-länderna (Middle East, North Africa) demokrati.

Tyvärr tvingades vi efter några års dramatisk utveckling konstatera att den arabiska våren i allt väsentligt misslyckades. Resultatet blev ett kaos i en lång rad MENA-länder, ett kaos som fortsätter in i våra dagar och som vi alla kan följa dagligen på nyhetssändningarna. Detta kaos har i sin tur resulterat i de mest omfattande flyktingströmmarna sedan Andra världskriget.

Demokratin utvecklas numera åt fel håll i en lång rad länder. Enligt

freedomhouse.org har antalet länder där demokratin försämras varit fler än de länder där demokratin förbättras varje år sedan 2006. Statsvetarna vid Göteborgs Universitet (V-dem.net) konstaterar att den negativa utvecklingen accelererar. G20-länder som Brasilien, Indien, Turkiet och USA har blivit allt mer auktoritära. EU har numera till och med ett medlemsland som inte längre kan anses vara demokratisk, nämligen Ungern. Allt detta påverkar förstås oss här i Sverige.

Hur går det då med den svenska demokratin? Jo, vi ligger väldigt bra till enligt alla bedömningar. Sverige är ett av världens mest demokratiska länder. Men, det hindrar inte svenska folket från att bli allt mer missnöjt. Det framgår av bland annat SOM-institutets mätningar. Vårt förtroende för de demokratiska institutionerna, partierna, politiker i allmänhet och medierna sjunker från en redan låg nivå.

Personligen tror jag att detta bottnar i den allt högre komplexiteten i nästan alla frågor och i hur de hänger ihop. Ekonomi skall balanseras mot växthuseffekten, integrationsproblem, pandemin, vår relation till EU och andra länder, digitaliseringen, etcetera. Listan kan som bekant göras väldigt lång. Det är, som ett resultat av denna komplexitet, numera smärtsamt svårt att tillsätta en regering som har en majoritet i Riksdagen. Det beror i sin tur ytterst på att vi väljare blir allt mer splittrade. Allt makt utgår ju, som bekant, från folket.

Då och då hör jag människor säga att de är pessimistiska beträffande demokratins möjligheter att reda ut problemen och att de hade varit bra med en auktoritär - men god - ledare, som fick bestämma. Alla som känner historien ryser när de hör sådant. Auktoritära ledare kan visserligen imponera på kort sikt, men diktaturer har aldrig skapat en hållbart god samhällsutveckling. Tvärtom. Diktaturer leder förr eller senare till förtryck, krig, bristande välfärd och miljöproblem.

Vad är alternativen? Hur skapar vi en vital demokrati som fyller svenska folket (och kanske resten av världen) med hopp? Denna ”tiotusenkronorsfråga” saknar än så länge det svar som vi måste hitta.

Var kan vi leta efter svaret? Statsvetare är en källa. De vet mycket, men är ibland försiktiga när det kommer till egna åsikter. De får förstås inte bli en del av den politik som de skall forska på. Företrädare för media ser både politiken och hur medierna lyckas förmedla den till allmänheten och är därför en annan källa. Politikerna själva borde kunna ge oss ledtrådar. De ser demokratin inifrån och upplever mycket - som de själva är kritiska mot - men som inte alltid skall nå offentlighetens ljus. De vill ju vinna nästa val. Om vi kan nå en del av dessa insikter och formulera konstruktiva förslag så skulle vi humanister kunna göra en positiv skillnad för demokratin. Detta är också syftet med Humanisternas projekt Vital demokrati.

Projektet kommer att bedrivas via regelbundna möten på Zoom vilket gör det möjligt för alla medlemmar att medverka hemifrån. Vital demokrati skall försöka identifiera problem och diskutera möjliga lösningar. Resultatet hoppas vi kunna publicera i en rapport våren 2022.

Projektets agenda kommer att publiceras i nyhetsbrev och på Humanisternas hemsida.

Demokratiproblemet, för svensk del, skall inte överdrivas, men tas på allvar. Hoppas att du vill hjälpa till!

Anders Källström, ordförande i projektgruppen

MASSIVT STÖD FÖR DÖDSHJÄLP I SVERIGE

Av Ellis Wohlner

Ny opinionsundersökning från Novus

• Åtta av tio positiva till frivillig dödshjälp när allt hopp är ute

• Åtta av tio för en parlamentarisk utredning om möjlighet till frivillig dödshjälp

På föreningen RTVD:s (Rätten till en värdig död) uppdrag gjorde Novus nyligen en undersökning av allmänhetens inställning till frivillig dödshjälp och om sådan bör legaliseras i Sverige. Under perioden 3 - 10 september 2020 har 1 147 webbintervjuer gjorts ur Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, som ger representativa resultat. Novus använder sig av en Sverigepanel bestående av ca 40 000 slumpmässigt rekryterade deltagare som är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region. De intervjuade var från 18 till 84 år och svarsfrekvens var 65 %. Vid 1 000 svar är felmarginalen endast ca 3 %.

Flera år har gått sedan tidigare opinionsundersökningar om frivillig dödshjälp har gjorts. Alla har hittills visat att en majoritet av svenska folket ställer sig bakom rätten till frivillig dödshjälp. Under det senaste året har ämnet ånyo blivit aktuellt i media och debatten är livlig i såväl radio, TV och tidningar som i sociala medier. För att följa upp tidigare undersökningar gjordes denna undersökning. Respondenterna fick denna information:

”Statens medicinsk-etiska råd, (**SMER**), har gett ut en rapport om dödshjälp (Smer 2017:2), där det tydliggörs vad som är faktabaserade ståndpunkter i debatten och vad som är åsikter grundade i värderingar. ”Dödshjälp” är samlingsnamnet för åtgärder i vården där en patient får en dödlig dos medicin.

• Utför patienten själv handlingen kallas det assisterat döende.

• Görs det av läkare kallas det eutanasi.

• Att avstå från livsuppehållande behandling är enligt SMER inte dödshjälp.”

I Novus undersökning handlar första frågan om svarandes inställning till frivillig dödshjälp, genom assisterat döende.
Andra frågan handlade om inställning till en parlamentarisk utredning om dödshjälp i allmänhet.
Resultatet i sammanfattning:

• Totalt är åtta av tio positiva till assisterat döende.

– Till dem som anser att assisterat döende borde bli möjligt för människor som uppfyller de villkor gavs möjlighet att motivera sitt svar. Vanligaste svaren vi då ser handlar om minska lidande och att ingen ska behöva lida. Följt av att alla har rätten att bestämma själva, bestämmanderätt och att det är humant.

– Även de som anser det är tveksamt eller inte tycker att assisterat döende borde bli möjligt gavs möjligheten till att motivera sitt svar. Här handlar främst svaren om; skulle kunna missbrukas, kan känna sig tvingade och pressade och etiska/moraliska tveksamheter.

• Totalt svarar nästan åtta av tio att en parlamentarisk utredning absolut eller kanske bör göras (78 %).

”Mot bakgrund av detta tydliga resultat är det helt orimligt att regeringen fortsätter att ducka för frågan. En parlamentarisk utredning bör tillsättas nu”, säger Staffan Bergström, läkare och ordförande i RTVD.

FLER INTRESSANTA UPPGIFTER

• Gruppen 80-84 år var positiv till assisterat döende men i mindre utsträckning än hos alla svaranden – 68 % jämfört med 80 %.

• Panelen fick en tredje fråga, som inte fick plats i pressmeddelandet. Till frågan om man skulle kunna tänka sig att själva utnyttja dödshjälp, svarade 50 % ja, 36 % var osäker och 14 % skulle inte kunna tänka sig det. Flest ”inte kunna tänka sig” fanns bland de yngsta (18-29 år) 28 % och bland de äldsta (80-84 år) 27 %.

En uppmaning: Dödshjälp är ett både komplext och känslofyllt ämne varför en konsekvent användning av de korrekta begreppen är av vikt. De begreppsdefinitioner från Statens medicinsk-etiska råd vi beskrivit i denna artikel är de vi rekommenderar används vid diskussioner om ämnet.

Ellis Wohlner
För mer information om RTVD - och eventuellt bli medlem - se http://www.rtvd.nu

Dawit Isaak-bilioteket i Malmö - Världens första yttrandefrihetsbibliotek?

Av Magnus Timmerby

1600 böcker som förbjudits, bränts och censurerats. Och fler ska det bli. I september invigdes Dawit Isaak-biblioteket i de fina lokalerna hos Malmö stadsarkiv mitt i stan. Från självklara namn som humanisterna Salman Rushdie och Taslima Nasrin till regimkritiker, fängslade, homosexuella, feminister och även barnböcker. Nästan allt är till utlåning.
Biblioteket bär sitt namn efter den svenske journalisten Dawit Isaak, EU:s enda samvetsfånge, som suttit fängslad i Eritrea i snart 20 år utan rättegång. Hans familj har gett samtycke till namnet och under invigningen var Dawits dotter Betlehem huvudgäst med en egen bok om sin uppväxt. Hon bekräftade att Dawit fortfarande lever, dock med tveksam hälsa. Hans bok står givetvis på hyllan.

På väggarna finns informationsplaketter, tipslappar och stora foton på hotade författare. En avdelning har påbörjats med förbjuden musik, film, journalistik och serier. Där finns också "Gifthyllan" där besökare får ställa en bok de anser inte borde få finnas, ge en motivering eller kommentera andras åsikter.
Dawit Isaak-biblioteket är ett samarbete mellan Malmö stadsarkiv, biblioteken i Malmö stad, svenska PEN och fristadsorganisationen ICORN, som ordnar boende till kulturarbetare som tvingats i exil. Man erbjuder guidning och skolbesök och planerar föredrag och debattkvällar.

Barnböcker utgör en fjärdedel av beståndet. Harry Potter innehåller

trolldom och magi och tolereras därför varken av Förenade Arabemiraten eller olika kristna bibliotek i USA. När kommunistiska Tjeckoslovakien förbjöd Bröderna Lejonhjärta, troligen pga temat med uppror mot makten, knappade Astrid Lindgrens översättare in boken på skrivmaskin med tio karbonpapper i taget och lyckades på så sätt tillverka trettio böcker som spreds från hand till hand, inklusive färglagda illustrationer. Tjuren Ferdinand förbjöds i Spanien och Tyskland på 1930-talet då den ansågs vara pacifistisk propaganda. I Sverige kände sig barnboksförfattaren Stina Wirsén pressad att dra tillbaka sina pekböcker om Lilla Hjärtat, efter hård kritik om att illustrationerna skulle vara rasistiska.

"**I bibliotekens uppdrag** ingår att främja fri åsiktsbildning", förklarar initiativtagaren Emelie Wieslander, enhetschef för dokumentation och yttrandefrihet, Malmö stad. Självklart måste detta inkludera litteratur som starka krafter med våld vill hindra andra från att läsa. Wieslander nämner särskilt att biblioteket har starkt stöd från Malmö stad och reflekterar över att satsningen nog hade varit omöjlig i vissa andra kommuner, där intoleranta politiker på sistone har börjat plocka bort utländska barnböcker och oönskad konst.

Förutom huvudavdelningen med det förbjudna finns också historia och kontext, med faktaböcker om historia och mänskliga rättigheter.
En tom trästol mitt i rummet symboliserar de saknade författarna. Bibliotekarierna hoppas att Dawit Isaak en dag ska sitta där.

Magnus Timmerby, ordförande Humanisterna Syd

DEBATT!

RELIGIONSKRITIK

Av Per Bellner

Per Dannefjord och Anna Bergström kommenterade i ett tidigare nummer Magnus Timmerbys artikel om religionskritik. Jag avser att i min tur kommentera båda dessa artiklar.

Timmerby säger redan från början att han kommer peka på två sorters religionskritik: ”praktisk och principiell religionskritik” (Humanisten nr 4 2019). I artikeln redogör han sedan för sin syn på skillnaden, men det konstiga är att Dannefjord och Bergström gör gällande att de två kategorierna skulle vara hård respektive principiell kritik (Humanisten nr 1 2020). Jag uppfattar det som att Timmerby i första hand frågar sig varför många tycks vara ängsliga inför att kritisera islam på ett tufft sätt, medan denna ängslighet inte finns när det gäller kristendomen. ”Humanisterna har i 40 år skoningslöst kritiserat kristendomen och framför allt Svenska kyrkan, ofta satiriskt och ibland rent tarvligt. Inte många har protesterat”, skriver han. Här finns alltså redan en hård kritik! (Vem som satt rubriken för hans artikel vet jag inte.)

Nu över till Dannefjord och Bergström. En principiell religionskritik verkar enligt deras sätt att se på saken vara omöjlig. ”Att bekämpa religion i sig är meningslöst eftersom det religiösa tänkandet finns i oss alla ...”, skriver de bland annat. De har dessförinnan hänvisat till diverse sociala företeelser som på ett teoretiskt plan skulle kunna jämställas med religion; ett exempel är fotbollsfansens dyrkande av sina idoler, ett annat dyrkandet av akademiska examina. Paradoxalt nog skriver de också att det alltid finns anledning att förhålla sig ”principiellt kritisk” till heliggjorda ting. Jaha? Men kan man då inte ”bekämpa religion i sig”? (De gör de här tankeexperimenten med utgångspunkt från Emile Durkheim.) Jag tycker faktiskt att Dannefjord och Bergström får tänka om, liksom i alla andra fall där debattörer verkar hålla sig med en dubbel uppsättning verklighetsbilder. Det har gjorts flera försök att definiera vad religion är och inte är; alla lika misslyckade i mitt tycke. Men det finns väl knappast en kotte som på allvar tycker att Malmö FF borde ansöka om bidrag från myndigheten SST (stöd till trossamfund). I en diskussion på ett internt forum skrev jag för något år sedan en kommentar som fick andra att tro att jag betraktar Humanismen som en religion. Protesterna blev högljudda: Humanismen är inte en religion!

Visst kan man leka med ord och definitioner. Men vi får nog leva med den allmänt accepterade sanningen att de religioner vi har är: kristendom, islam, judendom, hinduism och kanske även buddhism. Varför? Det är tydligen bara så. Om detta är den gängse uppfattningen lönar det sig troligen inte att streta emot. Och det är enkelt att hitta särdrag hos de dominerande religionerna som inte alls återfinns hos till exempel Malmö FF, varför fältet ligger öppet för en principiell religionskritik. Det Timmerby säger om att religionerna ofta försöker kväsa vår förmåga till förnuftigt tänkande och istället få oss att lyda auktoriteter som har direktkontakt med universums skapare utmärker till exempel kristendom och islam. Dannefjord och Bergström invänder att man även kan hitta exempel på goda eller nyttiga aktiviteter inom religionerna, men till exempel socialt arbete är inget som återfinns enbart hos religionerna. Detta med vissa utvalda personers direktkontakt med övernaturliga krafter, däremot, torde vara typiskt för religionerna men däremot inte alls för socialkontoren. Dannefjord och Bergström ger inte ett enda exempel på de goda yttringar hos religionerna som de tycker är så lätta att hitta, så jag vet inte exakt vad de avser. Men jag utgår tills vidare från att dessa berömvärda aktiviteter inte är sådant som återfinns enbart hos religiösa utövare.

Nu skulle jag vilja återvända till Timmerbys hypotes, att det finns en ”ängslighet inför att kritisera islam.” Denna tes undviker Dannefjord och Bergström helt att kommentera – alltså att det föreligger en skillnad mellan islam och kristendom på den här punkten. Personligen förfogar jag inte över någon statistik som gör det möjligt att slå fast att det verkligen är så. Men jag är rädd, efter att ha bott här de senaste 50 åren, att Timmerby har rätt. Det gör att jag ställer mig frågan: är det i grund och botten en omsorg om den egna och anhörigas hälsa som gör att jag avstår från att kritisera islam? För det har ju trots allt gått illa för en del som kritiserat.

Per Bellener

DEBATT!

VILLOVÄGAR 2.0

Av Erik Grönros

Människan har en fantastisk förmåga att skapa, drömma och komma fel. Men också att samla mer och mer kunskap. I vår iver att förstå oss själva och den värld vi lever i skapar vi hypoteser när inte vetandet räcker till. Hypoteser som gärna blir arbetshypoteser som till sist tas in som fakta. Ett bra exempel på detta är det religiösa tänkandet. När vi inte förstår skapar vi gudar, själar, andar som hjälp för att förstå den värld vi lever i. På gott och ont! Det hjälper oss att skapa en livsåskådning som hjälp i vardagslivet. Men det kan också gå snett när vi förlitar oss för mycket på tro. Den gode Platon talade sig varm för idén att när vi föds så kommer vår odödliga själ till oss. När vi dör flyger den

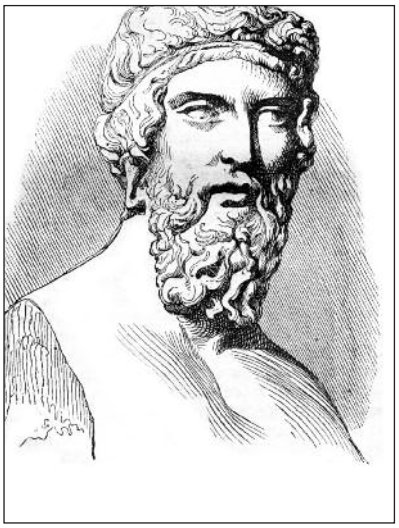

iväg någonstans där vi får leva ett andra förhoppningsvis gott liv. Idén införlivades i den kristna teologin under det andra århundradet. När islam skapades följde den odödliga själen med som en viktig del i den religionen. Detta andra liv är villkorat. En tro som ger de initierade makten att manipulera de troende. Ett närliggande exempel på detta har vi i Knutbyröran. I större sammanhang ser vi det i ”den Islamiska statens” framfart.

I slutet på 1600-talet började ett par engelska läkare att leta efter denna odödliga själ genom att dissekera döda människors hjärnor. Så uppkom neurologin. Vid sekelskiftet 1800/1900 insåg den tidens mest framstående neurologer att inga odödliga själar finns. Idag finns den tron kvar endast inom vissa religioner. Främst kanske inom islam. Inom protestantismen börjar idén så sakteliga bli omodern.

Det sägs också att det finns ”en allsmäktig gud som har skapat himmel och jord och oss människor som sin avbild”. En fantastisk och en gång i tiden förståelig tanke som nu ersätts alltmer av insikten att det är vi själva som har skapat alla dessa gudar. Mestadels som avbilder av oss.

Vi lever på planeten Tellus som ligger mellan planeterna Venus och Mars. Båda dessa planeter anses obeboeliga. Venus har för hög och Mars för låg biosfärisk temperatur. Tellus däremot har under tusentals år haft en både skyddande och livvänlig biosfär. Den har gjort att vi har fått både en rik växtvärld och en rik djurvärld, som tillsammans med planetens övriga egenskaper bildar en väl fungerande termostat. ”vår geologiska termostat”. Men det finns en bov eller skall vi säga ett villospår även i denna vackra värld.

Det vi har lärt oss om vår planet det är att den har en begränsad yta och begränsade resurser för att helt tillgodose hungriga varelsers kamp för att ständigt få mer och mer. Vi människor har kommit att behärska vår värld. Det vi nu måste lära oss det är att begränsa oss själva. Vi har skapat en kultur eller egentligen ett antal kulturer där expansion och tillväxt är de bärande elementen. Element som gör att vi kan gå mot samma öde som Venus eller Mars. Vi förstör mer än vi bygger upp. Vad göra?

Ersätt expandera med RETARDERA, främst genom en befolkningsminskning världen över. Egentligen är vi redan på väg på väg mot en sådan utveckling. Tvåbarnsfamiljer blir alltmer standard, i varje fall om kvinnorna får bestämma. En väg åt rätt håll men inte en lätt väg. Olika grupper av människor kommer att kräva olika lösningar på nya frågor som uppkommer, precis som nu. Men det skulle ge oss en möjlighet till större rörelsefrihet, större ”armbågsavstånd”. Ja, risken för fler pandemier skulle helt klart minska.

Erik Grönros

Referenser: Boken Berättelse om allt, Författare David Christians; Organisationen PopulationMatters.org

DEBATT!

Nej till kommunaliserad begravningsverksamhet

Av Daniel Strandlund

Beslutet vi tog på Motion 4 på Humanisternas kongress går emot många av Humanisternas grundläggande värderingar.

Beslutet att Humanisterna ska opinionsbilda för att begravningsverksamhet skall kommunaliseras går enligt mig emot Humanisternas officiella syn på människans möjlighet att själv få bestämma över sitt liv, sin död och sig själv.

Att byta från att en auktoritet som har effektivt monopol till att en annan auktoritet som får faktiskt monopol att bestämma över vad som händer med din kropp efter din död är enligt mig ett extremt hemskt beslut och därför valde jag att reservera mig för beslutet under förbundsstämman.

Hur kan vi tillåta att en offentlig organisation ska bestämma över din kropp? Vad händer om den kommunen styrs av islamofober som vägrar följa muslimers vilja för hur de vill bli begravda? Vad händer om kommunen börjar styras av extremt religiösa som anser att alla troende i den rätta religionen ska begravas på ett sätt och alla som inte tillhör den rätta religionen enbart får kremeras för att det spara pengar i budgeten? Eller bara ett "vanligt" parti som enbart erbjuder en sorts begravning pga budgetbegränsningar? Var är

valfriheten i att någon annan får makten att bestämma över din död? Humanisternas ställning för att respekteras individens egna val och möjlighet att leva sitt liv som denne vill bör vara att avreglera begravningsverksamhet och lägga den på den fria marknaden där alla själv får ta ansvar för och besluta om hur deras kadaver skall hanteras efter deras död. Enbart då kan man garantera ett sekulärt samhälle där:

- **Alla medborgare** har rätt att utöva sin livsåskådning, ensamma eller i grupp, under förutsättning att detta inte kommer i konflikt med andras rättigheter.
- **Ingen medborgare** tvingas följa eller tillhöra en viss kulturell sedvänja eller livsåskådning.*(taget från Humanisternas idéprogram)*

Förutom det så är det ett tydligt politiskt ställningstagande för en större stat då det effektivt innebär att Humanisterna vill lägga in ännu en lagstadgad verksamhet som kommunerna måste finansiera och reglera.

Nej, vi bör ge makten och beslutanderätten till individen inte staten! Om begravningsverksamheten ligger på den fria marknaden får de kommuner som har demokratiskt stöd sköta begravningsverksamheten inom kommunen. För det hindrar varken Svenska kyrkan att erbjuda sina medlemmar deras ceremonier och traditioner eller att en familj som äger några hektar skog i fjällen från att upprätta en egen familjegrav i en vacker glänta.

Tyvärr är beslutet taget men jag hoppas innerligt att vi tänker om i framtiden.

Daniel Strandlund, Tf Ordförande Humanisterna Norr

VI MÅSTE GE MACRON VÅRT STÖD!

Av Ingwar Åhman-Eklund

DEBATT!

I Frankrike agerar president Macron kraftfullt för att försvara det sekulära västerländska välfärdssamhället och dess yttrandefrihet efter det att en lärare mördats ytterst brutalt sedan han visat sina elever en karikatyr av Muhammed. I Frankrike är det fullt tillåtet att utnyttja yttrandefriheten till att häda religioner och det stöds av en stor majoritet av fransmännen.

Sveriges regering borde stödja Macrons kamp för vårt sekulära västerländska samhälle. Det har tagit över hundra år att bygga upp det sekulära och jämställda västerländska samhället med den yttrandefrihet och starka ställning för kvinnan som idag finns i Sverige.

Men framförallt borde Humanisterna uttala ett helhjärtat stöd för Macrons kamp. Macron avser även att reformera landet genom att satsa på förorter i Frankrike som hamnat utanför socialt och demokratiskt. Han kommer att lägga fram ett reformpaket under december månad. Något sådant skulle behövas även här i Sverige. I ett antal förorter har hederkultur och islamism bitit sig fast och börjat gröpa ur vår sekulära demokrati.

Vi måste slåss för att behålla och stärka det sekulära samhälle vi uppnått här i väst. Det får inte försvagas. Vi måste ha rätt att häda utan att bli halshuggna.

Det är skillnad på att häda och hata. Vi ska slåss hårt för att behålla och stärka vår sekulära västerländska välfärdskultur – men utan att hata och förfölja.

Alla avarter i religionerna som förtrycker, förföljer och dödar människor ska bort! Ett öppet samhälle är en del av demokratin.

Ingwar Åhman-Eklund, medlem i Humanisterna

Humanisterna Väst fjärde lokala konfimationsavslutning

LOKALT

Av Sven-Olof Andersson

I oktober avslutades årets lokala konfirmation i Göteborg, på Redbergsteatern. De femton konfirmanderna hade stor del i programmet på avslutningen. De bjöd bland annat på stämningsfull sång och musik, tal till handledarna, nycirkus och ledde publiken i allsång.

Vid ett ”husförhör” vittnade konfirmanderna om sina kunskaper i alpistiskt tungotal (även benämnt joddling) efter en snabbkurs på helglägret. Publiken jublade och joddlade med.

Avslutningstalare var officiant Annelie Berntsson Berg från Humanisterna. Publiken var begränsad till 30 anhöriga, på grund av restriktioner runt corona, med konfirmander och handledare blev det 50 personer. Långt fler än så kunde dock delta på distans, avslutningen strömmades över webben, efter en stark teknisk insats av handledare Lars Sjöstrand.

Förutom konfirmandernas anhöriga var även Väst medlemmar inbjudna till webbsändningen.

Det här var Väst fjärde lokala konfirmationskurs. Intresset ökar för varje år. Till kommande kurs i mars finns bara fyra kursplatser lediga. Så har du ungdomar i rätt ålder och geografi, skynda på med anmälan!

Sven-Olof Andersson, kassör i Humanisterna Väst
konfagoteborg@humanisterna.se

Årets femton konfirmander i Väst vid den både muntra och högtidliga avslutningen i Redbergsteatern. Avslutningstalare var officiant Annelie Berntsson Berg från Humanisterna.

Marocko och Uganda: Ekonomisk kris efter corona

Av Sven-Olof Andersson

Efter den första vågen av Corona-pandemin har kvinnohus och daghem åter fått öppna i Marocko. I Uganda har skolan i Katumba fått öppna. Men verksamheterna har lidit mycket stora förluster i båda länderna. Ofta saknas personal som sökt sig andra jobb. Men det finns ändå inga pengar att anställa nya. För en återhämtning krävs stora ekonomiska insatser i form av donationer från utlandet. Inom länderna finns inte mycket hjälp att få.

På Oum El Banine och Ahddane i Marocko har viss personal kunnat behållas. De har kört runt med mat och material till de ensamstående och exkluderade mödrarnas hyresrum. Mellan körningarna har de stått utanför livsmedelsbutiker och försökt tigga matvaror och blöjor. Mödrarna har inte kunnat arbeta, eftersom daghemmen varit stängda. Väldigt akuta fall har ibland tagits emot på kvinnohusen, ofta utom alla regler och oftast inför omedelbara förlossningar. Bland annat föddes ett par tvillingar så. Alternativet har varit att låta kvinnor föda barn på gatan.

SAKNAS 200 000 KRONOR

Nu är det tillåtet att ha kvinnohus och daghem öppna igen. Om inte pandemins andra våg strax åter kräver stängning. Ett jätteproblem är givetvis ekonomin. Donationerna från hela världen har sinat i takt med att hela världen fått egna stora problem under pandemin. Skulderna för mat, material, hyror och löner har ökat. Oum El Banine har ett omedelbart behov av cirka 150 000 kronor, Ahddane saknar 50 000. Personal som arbetat får inte ut sina löner, fakturorna hopar sig.

SKOLHUS SPOLADES BORT

I Uganda har den humanistiska Katumbaskolan nyligen tillåtits öppna igen. Det som är kvar av den. Under sommaren har området drabbats hårt av översvämningar och jordskred. Odlade grödor och hus spolades bort, även skolhus. Föräldrarna började genast bygga en ny skola på högre mark. Tre klassrum och en sanitetsbyggnad är klara. Ytterligare fyra klassrum färdigställs, liksom anläggningar för rent vatten och el. De äldre barnen har återvänt, de yngsta får vänta till i januari.

FATTIGDOM OCH NÄRINGSBRIST

Corona-restriktioner har stängt marknader för livsmedel och grödor. Odlare kan inte sälja sina produkter. De som inte har besparingar tvingas klara sig på näringsfattiga livsmedel. Fattigdom och näringsbrist sprider sig. Skolan har kunnat hjälpa de sämst lottade familjerna ekonomiskt, liksom lärare som saknat försörjning.

Men nu saknar många familjer pengar till skolavgifter, kläder och böcker. Då måste barnen stanna hemma. De anses också behövas i jordbruket i det svåra läget.

BEHÖVS MINST 50 000 KRONOR

I slutänden betyder det att skolan inte får in pengar till lärare och drift. Våra donationer går i första hand till att stötta familjers skolavgifter. En historisk orsak till fattigdomen är en massaker för fem år sedan. Etthundra fäder till skolbarn dödades av en krigsherre från Kongo. Nära 200 elever är faderlösa. Änkorna behöver stöd till skolavgifter och läroböcker. Just nu finns ett omedelbart behov av minst 50 000 kronor till skolavgifter för de värst drabbade, så barnen kommer tillbaka till skolan.

50 KRONOR PER MEDLEM!

Det är mänskligt att i pandemi-stressen missa nöden hos dem som redan innan hade det sämst. Donationerna till HumanistHjälpen har tyvärr minskat en aning under pandemin. Undantaget är alla fantastiska månadsgivare, många trogna ända sedan starten 2008. Men de spontana gåvorna har minskat något och med det förmågan att hjälpa. Inför bristerna och siffrorna ovan är vi i styrelsen naturligtvis mycket oroade. Vi sätter stort hopp till årets julinsamling, att Gåvobevis ska bli årets julklapp. Och vi fantiserar blåögt om 50 kronor från varje humanistmedlem, det borde ge de 250 000 kronor som saknas akut i Marocko och Uganda. Använd Swish 90 02 791 eller Plusgiro 90 02 79-1 eller bankgiro 900-2791. Ingen donation är för liten. Vi använder inga pengar till löner, hyror eller liknande. Allt arbete utförs ideellt.

HumanistHjälpen och alla som donationerna går till, tackar för allt stöd under året. Och tackar på förhand för en stark julinsamling!

För HumanistHjälpens styrelse,
Sven-Olof Andersson, ordförande.

Det räckte inte med en corona-kris på Katumbaskolan i Uganda, översvämningar och jordskred drog dessutom med sig grödor, hus och skolbyggnader. Med positiv iver började föräldrar och elever genast resa nya skolhus, men näringsbrist och fattigdom hindrar många barn från att återvända. (Bilden taget innan översvämningen).

HumanistHjälpen stödjer människor som förvägras sina mänskliga rättigheter, genom effekter av konfessionella läror eller traditioner.

Stödet ges till lokala, ideella organisationer som driver hjälpprojekt för hälsovård, barnomsorg, utbildning eller socialt stödarbete.

Kvalitetskontroll sker genom väl avgränsade projekt, lokala kontakter och besök.

Ditt STÖD behövs!

Mot hedersförtryck
För mänskliga rättigheter

DITT STÖD GÅR TILL

Marocko: Hedersutsatta mödrar och barn.
Oum El Banine och Ahddane, kvinnohus och daghem, samt barnhemmet Tarouanou.

Uganda: Sekulär-humanistisk skola, stöd till HBTQ-nätverk.
Katumba Parents Humanist Nursery & Primary School samt Sexual Minorities Uganda

Sverige: Hedersutsatta ungdomar.
Bland annat till GAPF (Glöm Aldrig Pela och Fadime) och VHEK (Varken Hora Eller Kuvad).

Hela världen: Akut hjälp och opinionsbildning.
Bland annat efter upprop från International Humanist and Ethical Union (IHEU).

HumanistHjälpen började som en medlemsinsamling inom Humanisterna, omvärlden räknar med vårt stöd!

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

PlusGiro 90 02 79-1
Bankgiro 900-2791

swish 90 02 791

DONERA DITT STÖD • BLI MÅNADSGIVARE • SPRID KUNSKAP
Ge ett Gåvobevis - Värmer dig, mottagaren och nödlidande

HumanistHjälpen
Humanist Aid Sweden

www.humanisthjalpen.se
kansli@humanisthjalpen.se

Posttidning B

Humanisterna
c/o Ulf Gustafsson
Älggräsvägen 17
146 50 Tullinge

Håll din kontaktuppgifter uppdaterade

Det är viktigt att vi som medlemmar ser till att våra kontaktuppgifter i Humanisternas medlemsregister är uppdaterade. Inte minst för att du ska få medlemstidningen skickad till dig. Meddela därför om du flyttat, bytt e-postadress eller telefonnummer. Detta kan göras på två olika sätt.

1. Kontakta kansliet på telefon 070-429 77 36 eller e-post: kansli@humanisterna.se

2. Logga in på webbsidan accounts.myclub.se. För att logga in eller skapa konto måste du använda den e-postadress som du tidigare angett till Humanisterna.

Humanisternas kansli